

ÅRSREDOVISNING
2018

Innehåll

ÅRSREDOVISNING STOCKHOLMS STIFT 2018

Förvaltningsberättelse	3
Främjande av ändamål	5
Resultat och ställning	6
Flerårsöversikt	8
Väsentliga händelser under året	8
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång	10
Finansiella instrument	10
Framtida utveckling	10
Tillhöriga och folkmängdens utveckling i Sverige 2018–2019	11
Miljöinformation	12
Förvaltade stiftelser	13
Förslag till behandling av årets resultat	14
Resultaträkning	15
Balansräkning	16
Förändringar av eget kapital	17
Kassaflödesanalys	17
Noter	18
Stiftsstyrelsens underskrifter	28
Revisionsberättelse	29

Årsredovisning 2018

Stiftsstyrelsen för Stockholms stift (252010-0138) avger härmed följande årsredovisning.

Förvaltningsberättelse

INFORMATION OM SVENSKA KYRKAN

Svenska kyrkan är ett trossamfund vars grundläggande arbete utförs av drygt 1 337 församlingar (2018) runt om i Sverige, men även på många platser i utlandet. Svenska kyrkans församlingar delas in i pastorala områden av vilka det finns 13 stift. Varje stift leds av en biskop och har fått sitt namn efter biskopssätet. Stiftet är indelade i församlingar. Stockholms stift består av 61 församlingar. Flera församlingar kan samverka i ett pastorat. I Stockholms stift finns fyra pastorat. Kyrkoordningen är Svenska kyrkan regelverk.

Varje församlings grundläggande uppgift enligt kyrkoordningen är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. För varje församling finns ett kyrkoråd som är församlingens styrelse och en kyrkoherde med ansvar för ledning, samordning och tillsyn. I de församlingar som ingår i ett pastorat finns ett församlingsråd. Kyrkoråd och kyrkoherde finns på pastoratsnivån.

Uppgift och verksamhet

Stockholms stifts grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission samt förvaltning. Stiftets biskop och domkapitel har särskilda uppgifter enligt kyrkoordningen, bland annat tillsyn över de som är vigda till uppdrag i kyrkan. Stiftet ska också verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning, tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag samt förvalta prästlönstillgångarna.

Svenska kyrkan är en demokratisk organisation. I kyrkovalet, som hålls vart fjärde år den tredje söndagen i september, väljs ledamöter genom direktval till kyrkofullmäktige på lokal nivå, till stiftsfullmäktige på stiftsnivå och till kyrkomötet på nationell nivå. Det senaste kyrkovalet ägde rum den 17 september 2017. Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande instans och utser i sin tur kyrkostyrelsen. Svenska kyrkans huvudkontor är beläget i Uppsala.

ORGANISATION

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Stiftsfullmäktige beslutar i ärenden som rör mål och riktlinjer för verksamhet, budget, bokslut, kyrkoavgift och andra viktiga ekonomiska frågor. Stiftsfullmäktige har också till uppgift att besluta om verksamhetsformer, organisation och val av ledamöter och revisorer till stiftsstyrelsen samt ledamöter till domkapitel, tillsynsorgan för präster och diakoner. Under mandatperioden 2018–2021 består Stockholms stifts stiftsfullmäktige av 91 direkt valda ledamöter som representerade 61 territoriala församlingar inklusive två stiftstäckande församlingar, Finska och Tyska.

- Stiftsfullmäktiges presidium består av tre ledamöter med Cissi Billgren Askwall (POSK) som ordförande. Två ordinarie sammanträden hölls under 2018, ett i maj och ett i november.

Stiftsstyrelsen är stiftsfullmäktiges beredande och stiftets verkställande organ och har till uppgift att stödja församlingarna i deras arbete samt främja församlingarnas utveckling. Stiftsstyrelsen leder och samordnar stiftsorganisationens förvaltning. I det beredande arbetet yttrar sig stiftsstyrelsen i ärenden

som ska handläggas av stiftsfullmäktige och verkställer sedan de beslut som fattats av stiftsfullmäktige. Stiftsstyrelsen höll sju sammanträden under 2018.

Stiftsstyrelsen består av biskop Eva Brunne, som självskrivna ordförande, samt tolv ledamöter, med domprosten som ersättare för biskopen samt tolv ersättare för ledamöterna. Stiftsstyrelsen fördelar sina uppdrag på fem förberedande utskott: arbetsutskottet, kapitalförvaltningsutskottet, egendomsutskottet, internationella utskottet och valutskottet.

- **Arbetsutskottet** består av biskop Eva Brunne, som ordförande samt fem ledamöter med fem ersättare. Arbetsutskottet ansvarar för beredning av samtliga ärenden som i övrigt inte ligger inom ramen för något av de övriga utskottens beredningsmandat. Tio sammanträden hölls under 2018.
- **Kapitalförvaltningsutskottet** består av fem ledamöter och fem ersättare, med Olov Lindqvist (FiSK) som ordförande. Utskottet ansvarar för stiftets kapitalplaceringar och stiftelsernas placeringar. Sju sammanträden hölls under 2018.
- **Egendomsutskottet** består av fem ledamöter och fem ersättare, med Gunilla Blom (C) som ordförande. Utskottet ansvarar för förvaltning av stiftets prästlönetillgångar. Sju sammanträden hölls under 2018 varav ett möte hölls under en exkursion tillsammans med stiftsstyrelsen.
- **Internationella utskottet** består av fem ledamöter och fem ersättare, med Daniel Larson (S) som ordförande. Utskottet tillsattes i december varför inga möten hölls 2018.
- **Valutskottet** består av fem ledamöter och fem ersättare, med Birgitta Nilsson (S) som ordförande. Inga möten har hållits under 2018.

DOMKAPITEL

Domkapitlet är tillsynsorgan för präster och diakoner och består av sju ledamöter. Biskop Eva Brunne är ordförande och domprosten vice ordförande. En ledamot som är präst eller diakon, väljs av präster och diakoner i stiftet. Övriga ledamöter, varav en måste vara domare, väljs av stiftsfullmäktige. Domkapitlet har under året haft 13 sammanträden, varav två för examination.

STIFTSKANSLI

Stiftskansliet arbetar med främjande och tillsyn av församlingsverksamheten. Biskopen är högst ansvarig för såväl kansliet som organisationen. Kansliorganisationen består av två avdelningar, utvecklingsavdelningen och förvaltningsavdelningen, samt en stödfunktion till biskopen för ämbetsfunktioner. Utvecklingsavdelningen ansvarar för främjandeinsatser i enlighet med kyrkoordningens föreskrifter. Förvaltningsavdelningen har övergripande ansvar för organisationen, ekonomi och juridik, domkapitelsfrågor samt förvaltningen av prästlönetillgångarna. I stiftsorganisationen finns en Servicebyrå som levererar ekonomi- och lönetjänster till församlingar.

PERSONAL

Stiftet tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Det innebär att samtliga anställda omfattas av olika typer av försäkringar, bland annat; tjänstepensionsförsäkringar, sjukförsäkringar och arbetsskade- och olycksfallsförsäkring. Vid sidan av detta finns även ett omställningsavtal. Stiftet har därutöver upprättat olika typer av policyer, till exempel för jämställdhets- och mångfaldsarbetet. En personalhandbok finns på stiftets intranät.

Stiftsstyrelsen har för stiftsorganisationen fastställt mål för arbetsmiljön och jämställdhets- och mångfaldsarbetet. Skyddsronder har genomförts under året avseende den fysiska och psykosociala arbetsmiljön.

Främjande av ändamål

Antal	2018		2017		2016		2015		2014	
	MÅL	UTFÖRD	MÅL	UTFÖRD	MÅL	UTFÖRD	MÅL	UTFÖRD	MÅL	UTFÖRD
Biskopsvisitationer	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3
Pastorsadjunkter	9	9	10	10	13	13	9	9	20	16
Anordnade kurser	111	103	130	120	111	104	112	107	109	109
Anordnade arrangemang	4	4	4	4	3	3	4	4	1	1
Miljödiplomerade församlingar	15	16	10	10	10	8				
Anmälda församlingar till DeDU	13	17	2	2	10	10				
Anslutna församlingar till GTP	55	55	55	55	55	55	55	55	54	54
Anslutna församlingar till GIP	50	41	44	44	55	44	41	41	40	40
Anslutna församlingar till GAS	15	16	10	16	0	2	4	4	4	4
Anslutna kunder Servicebyrå ekonomi	15	11	7	14	1	1				
Anslutna kunder Servicebyrå personal	15	14	6	12	5	5				

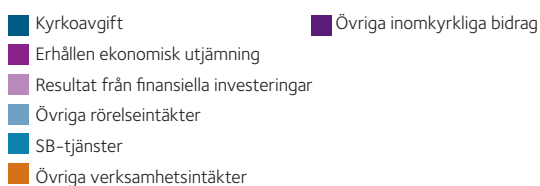
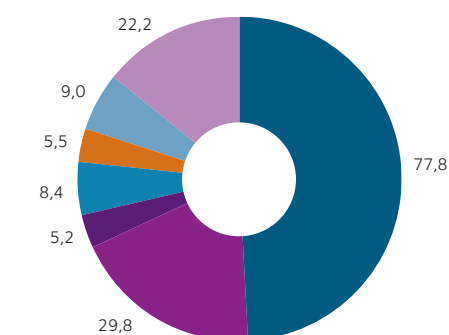

Resultat och ställning

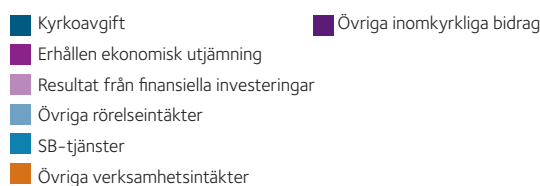
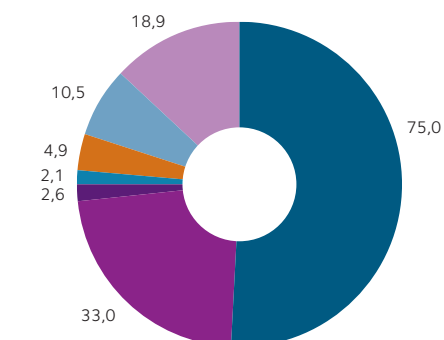
Det ekonomiska utfallet uppgår till 2,5 Mkr (föregående år 1,6 Mkr). De totala intäkterna uppgår till 157,9 Mkr (föregående år 147,9 Mkr), inklusive avkastningen från kapitalförvaltningen. Den största intäktsposten, kyrkoavgiften, ökade med 2,8 Mkr mellan 2017 och 2018. Kyrkoavgiften var oförändrad på 2,5 öre.

Budgeterade intäkter för 2018, exklusive avkastningen från kapitalförvaltningen, uppgick till 127,8 Mkr (föregående år 128,6 Mkr) och utfallet blev 135,8 Mkr (föregående år 128,9 Mkr). Budgetavvikelsen var 8,0 Mkr 2018 och 0,3 Mkr 2017.

INTÄKTER 2018

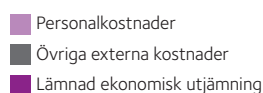
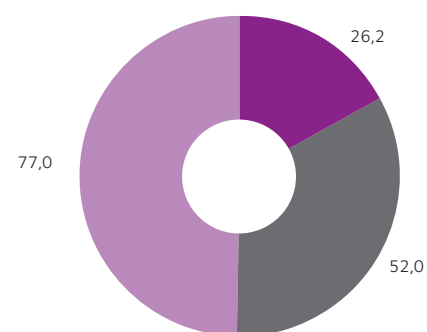

INTÄKTER 2017

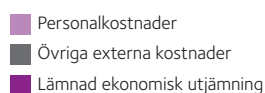
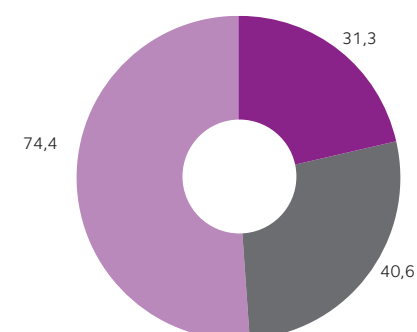

De totala kostnaderna uppgår till 155,7 Mkr (föregående år 146,3 Mkr).

KOSTNADER 2018

KOSTNADER 2017

Det egna kapitalet uppgår vid årsskiftet till 280,9 Mkr (föregående år 278,4 Mkr).

Stiftet har erhållit ekonomisk utjämning på totalt 29,8 Mkr (föregående år 36,3 Mkr), (varav 10,3 Mkr kom föregående år från prästlönetillgångarna). Från 2018 går utdelningen från prästlöne-

tillgångarna till Svenska kyrkans utjämningsystem på nationell nivå. Den fördelas sedan enligt de nya, av kyrkomötet, fastställda kriterierna, se not 4.

Stiftet har lämnat totalt 26,7 Mkr (föregående år 31,3 Mkr) i ekonomisk utjämnning till församlingar och organisationer, vilket är 4,6 Mkr mindre än under 2017.

Personalkostnaderna uppgick till 77,0 Mkr (föregående år 74,4 Mkr).

Medelantalet anställda under året har minskat till 87 (föregående år 88).

MÅLSATT KAPITAL

Stiftets mål för det egna kapitalets storlek har fastställts till 70 Mkr (70 Mkr). Stiftets egna kapital överstiger fastställt målkapital med 211,0 Mkr.

SÄTE

Stiftsorganisationen har sitt säte i Stockholm.

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2018	2017	2016	2015	2014
Tillhöriga per den 31 december (antal)	991 396	1 004 817	1 021 828	1 037 481	1 044 269
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	49%	50 %	52 %	53 %	54 %
Kyrkoavgift %	0,025	0,025	0,025	0,03	0,03
Medelantalet anställda	87	88	87	82	85
Resultat (tkr)	2018	2017	2016	2015	2014
Verksamhetens intäkter *	135 756	128 945	161 700	135 858	133 837
Verksamhetens resultat *	-19 969	-17 369	23 531	-4 993	15 753
Resultat från finansiella investeringar	22 192	18 924	9 333	13 545	11 612
Bokslutsdispositioner	286	0	0	-158	-127
Skatt på näringsverksamhet	0	4	-113	-102	-84
Årets resultat *	2 509	1 560	32 751	8 292	27 154
Kyrkoavgift (tkr)	77 791	74 957	71 315	83 982	81 847
- varav slutavräkning (tkr)	4 948	4 564	3 420	4 075	3 791
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	57 %	58%	42 %	47 %	46 %
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	0,0 %	0,0%	0,4 %	0,4 %	0,5 %
Ekonomisk ställning	2018	2017	2016	2015	2014
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Eget kapital (tkr)	280 956	278 447	276 887	244 136	235 844
Soliditet (%)	89 %	89%	91 %	90 %	91 %
Värdesäkring av eget kapital (%)	0,9%	0,6%	13 %	4 %	13 %
Likviditet (%)	92%	88%	198 %	148 %	312 %

* Reavinsten vid försäljning av Graninge stiftsgård ingår med 47,4 Mkr år 2013.

* Reavinsten vid försäljning av Atlas 6 ingår med 36,8 Mkr år 2016.

Definitioner

Kyrkoavgift (%) – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning – För förklaring, se redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%) – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Likviditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under året

STIFTSFULLMÄKTIGE

Stiftsfullmäktige beslutade om en kyrkoavgift på 2,5 öre för 2018.

Stiftsfullmäktiges ledamöter och ersättare kommer under mandatperioden att erbjudas en fortbildningsplan i uppdraget som förtroendevald. Vid vårens fullmäktige hölls den första delen i fortbildningsprogrammet med temat *Kyrka – vad är det?* Vid sammanträdet i november hölls den andra utbildningen med temat *Att vara förtroendevald på stiftsnivå i Svenska kyrkan.*

Stiftsfullmäktige har under 2018 fattat beslut om

- Fastställelse av årsredovisning för Stockholms stift 2017.
- Fastställelse av årsredovisning för Prästlönetillgångar i Stockholms stift 2017.
- Budget för Stockholms stift 2019.
- Budget för Prästlönetillgångar i Stockholms stift 2019.
- Integritetspolicy för Stockholms stift.
- Uppdaterad finanspolicy för Stockholms stift.

STIFTSSTYRELSEN

Året 2018 har för stiftsstyrelsens del, i stor omfattning präglats av planering och beslut inför biskopsvalet 2019. Ny biskop vigs i Uppsala domkyrka den 22 september 2019. Valet till ny biskop äger rum under 2019 med en första valomgång den 12 februari och en andra valomgång den 5 mars. Inför detta har stiftsstyrelsen under 2018 fattat beslut om tidsplan för valet, antalet elektorer, valområden och valförrättare. Vidare genomfördes ett nomineringsval den 6 december 2018 i Gustav Vasa kyrka.

Med anledning av förvärvet av fastigheten Lantmätaren 2 (S:t Jacobs kyrka) har stiftsstyrelsen under året upprättat och fattat beslut gällande tre avtal som var villkorade i köpeavtalet med Domkyrkoförsamlingen för att förvärvet av fastigheten skulle kunna genomföras. Avtalen handlar om inventarier i S:t Jacobs kyrka, om den verksamhet som Domkyrkoförsamlingen ska bedriva i S:t Jacobs kyrka fram till 2020 och förutsättningarna för denna, samt om tillsynen av orgeln i S:t Jacobs kyrka. Stiftsstyrelsen har genom styrgruppen för projekt Jacob initierat ett projekt med uppdrag att ta fram en verksamhetsidé och form för S:t Jacobs kyrka.

Beträffande Servicebyrån och utveckling av verksamheten har stiftet under året fattat beslut om att inrätta en styrgrupp med uppdrag att utreda förutsättningar för ett utvecklat samarbete med Uppsala stift och eventuell bolagsbildning. Vidare har beslut fattats om att Servicebyrån ska inrikta verksamheten på konsolidering och kvalitetssäkring mot befintliga kunder under det kommande året.

Stiftsstyrelsen beslutade under året att stiftskansliets lönehantering ska överlämnas till Servicebyrån i Uppsala stift. Förändringen verkställdes under juli månad 2018.

Stiftsstyrelsen har under året antagit en grundsyn i struktur- och indelningsfrågor i stiftet. Av beslutet följer att indelningen på Norrmalm och i Gamla Stan samt på Södermalm och vidare inom Värmdö kommun och i Vallentuna kommun kommer att bli föremål för samråd, remiss och beslut under 2019.

Stiftsstyrelsen fattade i december ett historiskt beslut om att lägga ner den stiftsgemensamma annonseringen av predikoturer i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet.

Stiftsstyrelsen har under året fattat beslut om utdelningar av stiftets medel i form av verksamhetsbidrag, organisationsbidrag, projektbidrag och kyrkounderhållsbidrag. Därutöver har stiftsstyrelsen fattat beslut om fördelning av kyrkoantikvarisk ersättning.

Till internationell diakoni har stiftsstyrelsen lämnat bidrag om 1% av kyrkoavgiften vilket motsvarar 800 tkr fördelat på långsiktiga satsningar och insatser för människor på flykt. Bidrag har lämnats till fortsatt stöd till Augusta Victoriasjukhuset i Jerusalem samt stöd till arbetet mot könsstympning i Tanzania.

Stiftsstyrelsen har tagit del av ett antal rapporter och avstämningar gällande projekt som stiftsstyrelsen tidigare inrättat:

- Slutrapport pilotprojekt gällande stöd vid sammanläggning.
- Rapport från projekt Tillgänglighet – Delaktighet.
- Rapport från studier av den församlingsdiakonala verksamheten i Stockholms stift.

Under året har beslut fattats om att ta Eviga ljusets kapell i Täby församling ur bruk.

Årets tema för presidiekonferensen var Gemensamt uppdrag – delat ansvar: om församlingsutveckling, om det gemensamma uppdraget och om ansvarsdelning och gränsdragning.

Stiftsstyrelsen utsåg i mars Monika Wendleby till dataskyddsombud för stiftsorganisationen. Monika Wendleby har därefter vid varje sammannträde under hösten lämnat en kontrollrapport till styrelsen.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Se not 25, sidan 27.

Finansiella instrument

Marknadsvärdet på tillgångarna i kapitalförvaltningen uppgick per 31 december 2018 till 327,0 Mkr (föregående år 342,8 Mkr) varav svenska aktier 95,6 Mkr (föregående år 114,7 Mkr), utländska aktier 86,3 Mkr (föregående år 111,3 Mkr), räntebärande papper 60,0 Mkr (föregående år 81,6 Mkr), alternativa placeringar 5,1 Mkr (föregående år 15,2 Mkr) och likvida medel 79,5 Mkr (föregående år 20,0 Mkr). Screening av portföljerna har gjorts vår och höst av GES Investment Services AB.

Stiftet gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. En ny reviderad finanspolicy som antogs av stiftsfullmäktige i november 2018 anger riktlinjer för stiftets och prästlönetillgångars kapitalförvaltning, etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Stiftsstyrelsen har även antagit placeringsanvisningar för etik och hållbarhet samt finansiella placeringsanvisningar för kapitalförvaltningen.

Sedan 2012-10-01, till följd av den senaste upphandlingen, sköter Cliens Kapitalförvaltning AB och Lancelot Asset Management AB stiftets kapitalförvaltning diskretionärt. En ny upphandling av kapitalförvaltning ska påbörjas våren 2019.

Swedbank AB ansvarar för stiftets likvida bankmedel. Vid utgången av 2018 hade stiftets långfristiga värdepappersportfölj ett bokfört värde på 271,7 Mkr (föregående år 270,9 Mkr).

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

	Plan 2021	Plan 2020	2019	2018	Förändring mellan 2018 och 2019 (%)
Kyrkoavgift	76 362	76 604	77 721	77 791	-0,09%

Stiftet följer löpande prognoser gällande utvecklingen av kyrkoavgiften. För 2019 är kyrkoavgiften preliminärt förskotterad till 74,1 Mkr (72,9 Mkr, 2018) med bibehållen nivå på 2,5 öre.

Tillkommer gör dock slutavräkningen för 2017 på 3,7 Mkr (4,9 Mkr, 2016) varav siffran i tabellen ovan.

57% av stiftets intäkter utgörs av kyrkoavgiften. På kostnadssidan motsvarar personalkostnaderna omkring 50%.

Redan för 2019 beräknas kyrkoavgiften bli något lägre än 2018 och den förväntas därefter inte att öka. Även medlemsantalet förväntas bli lägre över tid. För att möta detta och därmed påverka kostnadsnivån genomgår stiftsorganisationen en genomlysning av kansliets organisation som beräknas vara klar under hösten 2019.

Stiftet tillträdde som ägare av Lantmätaren 2 den 7 januari 2019 som består av S:t Jacobs kyrka samt

församlingshem. Fastighetens adress är Västra Trädgårdsgatan 2A. Planer för dessa lokaler framöver är dels ett experimentellt kyrkorum dels en flytt av stiftskansliets kontor till församlingshemmet. Flytten beräknas kunna ske någon gång under perioden 2021 till 2024.

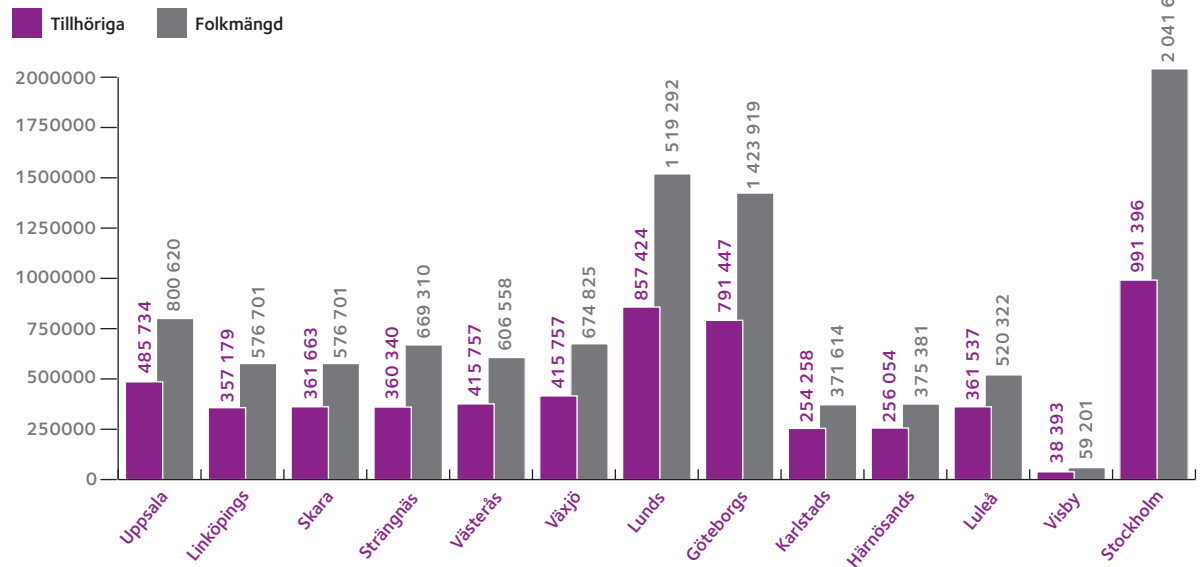
Under året har tillhöriga medlemmar för Stockholms stift minskat med 13 421, föregående år var minskningen 17 568 personer. Per 2018-12-31 uppgick antalet medlemmar till 991 396 personer.

Tillhöriga och folkmängdens utveckling i Sverige 2018–2019

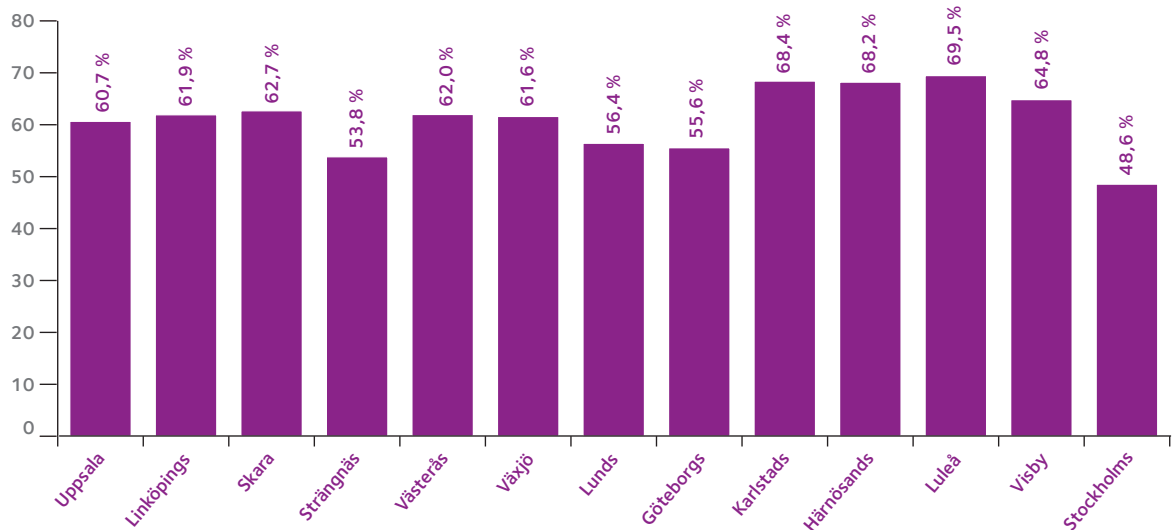
Stift	TILLHÖRIGA			FOLKMÄNGD		
	2018-12-31	2017-12-31	Skillnad	2018-12-31	2017-12-31	Skillnad
Uppsala	485 734	492 289	-1,33%	800 620	789 144	1,45%
Linköping	357 179	363 016	-1,61%	576 701	572 128	0,80%
Skara	361 663	364 507	-0,78%	576 770	572 272	0,79%
Strängnäs	360 340	366 398	-1,65%	669 310	660 394	1,35%
Västerås	376 027	383 059	-1,84%	606 558	602 949	0,60%
Växjö	415 757	421 121	-1,27%	674 825	668 502	0,95%
Lund	857 424	871 715	-1,64%	1 519 292	1 501 304	1,20%
Göteborg	791 447	808 130	-2,06%	1 423 919	1 404 353	1,39%
Karlstad	254 258	258 411	-1,61%	371 614	370 517	0,30%
Härnösand	256 054	261 059	-1,92%	375 381	375 421	-0,01%
Luleå	361 537	367 843	-1,71%	520 322	519 434	0,17%
Visby	38 393	38 867	-1,22%	59 201	58 541	1,13%
Stockholm	991 396	1 004 817	-1,34%	2 041 638	2 010 164	1,57%
Total	5 907 209	6 001 232	-1,57%	10 216 151	10 105 123	1,10%

Stift	ANDEL AV ALLA MEDLEMMAR			ANDEL AV HELA FOLKMÄNGDEN			MEDLEMMARS ANDEL AV FOLKMÄNGDEN 2018-12-31
	2018-12-31	2017-12-31	Skillnad	2018-12-31	2017-12-31	Skillnad	
Uppsala	8,22%	8,20%	0,02%	7,84%	7,81%	0,03%	60,67%
Linköping	6,05%	6,05%	0,00%	5,64%	5,66%	-0,02%	61,93%
Skara	6,12%	6,07%	0,05%	5,65%	5,66%	-0,02%	62,70%
Strängnäs	6,10%	6,11%	-0,01%	6,55%	6,54%	0,02%	53,84%
Västerås	6,37%	6,38%	-0,02%	5,94%	5,97%	-0,03%	61,99%
Växjö	7,04%	7,02%	0,02%	6,61%	6,62%	-0,01%	61,61%
Lund	14,51%	14,53%	-0,01%	14,87%	14,86%	0,01%	56,44%
Göteborg	13,40%	13,47%	-0,07%	13,94%	13,90%	0,04%	55,58%
Karlstad	4,30%	4,31%	0,00%	3,64%	3,67%	-0,03%	68,42%
Härnösand	4,33%	4,35%	-0,02%	3,67%	3,72%	-0,04%	68,21%
Luleå	6,12%	6,13%	-0,01%	5,09%	5,14%	-0,05%	69,48%
Visby	0,65%	0,65%	0,00%	0,58%	0,58%	0,00%	64,85%
Stockholm	16,78%	16,74%	0,04%	19,98%	19,89%	0,09%	48,56%
Total	100,00%	100,00%	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	57,82%

TILLHÖRIGA OCH FOLKMÄNGD PER STIFT

TILLHÖRIGA SOM ANDEL AV FOLKMÄNGDEN PER STIFT

Miljöinformation

Stiftet bedriver inte någon, enligt miljöbalken, tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Det långsiktiga målet till år 2025 är att hälften av Stockholms stifts församlingar och pastorat ska var diplomerade enligt Svenska kyrkans miljödiplomerings kravstandard eller annan miljödiplomerings. Miljödiplomerade enheter ska genomgå extern uppföljning minst en gång vartannat år. Vid 2018 års

utgång var totalt 16 lokala enheter miljödiplomerade. Stiftsorganisationen genomgick extern uppföljning i december 2017 och tilldelades diplom fas 2 utifrån Svenska kyrkans miljödiplomerings kravstandard i februari 2018.

Under 2018 genomgick följande församlingar och pastorat extern uppföljning och tilldelades diplom utifrån Svenska kyrkans miljödiplomerings kravstandard för ett långsiktigt systematiskt arbete med ständiga förbättringar för hållbar utveckling:

- Boo församling (fas 2)
- Danderyds församling (fas 1)
- Farsta församling (fas 2)
- Färingsö församling (fas 3)
- Hammarby församling (fas 1)
- Huddinge pastorat (fas 2)
- Nacka församling (fas 2)
- Spånga-Kista församling (fas 1)
- Västermalms församling (fas 1)

Järfälla församling är diplomerad enligt Svensk Miljöbas kravstandard.

Prästlönetillgångarna, skogsförvaltningen, är sedan 2001 FSC®-certifierad. FSC® en förkortning för Forest Stewardship Council®, en oberoende internationell skogscertifieringsstandard. Det som särskilt utmärker FSC®-standarden är att den på ett unikt sätt uppmuntrar till ett miljöanpassat, samhällsnyttigt och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar. Att vara en FSC®-certifierad skogsförvaltning innebär inte bara ett ansvarstagande nationellt utan står kanske i högre grad för en internationell solidaritetshandling.

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar för närvarande tolv stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 78 868 tkr (76 402 tkr) enligt nedan.

Stiftelse	EGET KAPITAL					UTDELNING				
	2018	2017	2016	2015	2014	2018	2017	2016	2015	2014
Augusta Ramsays stiftelse för välgörande ändamål	1 911	1 870	1 882	1 881	1 836	110	136	145	122	117
Stockholms stifts stiftelse för behövande präster med flera	982	982	1 026	1 094	1 030	104	119	116	15	30
Stockholms stifts stiftelse för behövande	1 949	1 908	1 909	1 884	1 874	122	139	131	136	207
Soopska stiftelsen	2 376	2 323	2 329	2 301	2 277	139	165	154	149	105
Fredrik Thalins stiftelse	17 042	16 581	16 569	16 336	16 214	1 190	1 324	1 231	1 255	1 413
Elin och Ale Sahlins stiftelse	2 905	2 836	2 859	2 811	2 775	192	242	196	195	189
Hulda Björklunds stiftelse	1 232	1 227	1 236	1 233	1 227	23	36	36	34	34
Lorentz stiftelse för Runö kyrka i Estland	0	4	7	14	18	0	0	0	0	0
Stiftelsen Gustaf Vasagården	33 175	32 961	32 997	32 968	32 983	1 020	1 080	1 180	1 200	1 400
Stiftelsen Gösta och Aino Höks Stipendiefond	5 157	5 320	5 177	5 013	4 878	300	0	0	0	1 366
Biskop Helge Ljungbergs Stipendiefond	414	425	436	437	436	0	0	0	0	434
Stiftelsen för Teologisk utbildning och forskning	11 725	9 965	11 743	10 247	10 247	263	154	364	368	305
	78 868	76 402	78 170	76 220	75 795	3 463	3 395	3 553	3 473	5 600

Stiftelse	RESULTAT – NETTO AVKASTNING					UTDELNING – % AVKASTNING					Snitt 5 år
	2018	2017	2016	2015	2014	2018	2017	2016	2015	2014	
Augusta Ramsays stiftelse för välgörande ändamål	152	124	146	167	133	72%	110%	99%	73%	88%	89%
Stockholms stifts stiftelse för behövande präster med flera	103	75	85	79	75	101%	159%	136%	19%	40%	75%
Stockholms stifts stiftelse för behövande	164	137	157	146	150	74%	101%	83%	93%	138%	86%
Soopska stiftelsen	191	160	182	172	165	73%	103%	85%	86%	64%	90%
Fredrik Thalins stiftelse	1 651	1 337	1 463	1 377	1 338	72%	99%	84%	91%	106%	90%
Elin och Ale Sahlins stiftelse	262	220	245	230	221	73%	110%	80%	84%	86%	88%
Hulda Björklunds stiftelse	29	26	22	40	38	79%	138%	164%	85%	89%	114%
Lorentz stiftelse för Runö kyrka i Estland	-3	-3	-7	-4	-4	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Stiftelsen Gustaf Vasagården	1 278	1 000	1 210	1 185	1 326	80%	108%	98%	101%	106%	116%
Stiftelsen Gösta och Aino Höks Stipendiefond	171	142	165	135	267	175%	0%	0%	0%	512%	102%
Stiftelsen Biskop Helge Ljungbergs Stipendiefond	-13	-11	0	1	14	0%	0%	0%	0%	3100%	620%
Stiftelsen för Teologisk utbildning och forskning	346	263	364	368	305	76%	59%	100%	100%	100%	96%
	4 331	3 470	4 032	3 896	4 028	80%	98%	88%	89%	139%	103%

Stiftelse	NETTO AVKASTNING I % AV GENOMSNITTLIG EK					Snitt 5 år
	2018	2017	2016	2015	2014	
Augusta Ramsays stiftelse för välgörande ändamål	8,0%	6,6%	7,8%	9,0%	7,3%	8%
Stockholms stifts stiftelse för behövande präster med flera	10,5%	7,5%	8,0%	7,4%	7,4%	8%
Stockholms stifts stiftelse för behövande	8,5%	7,2%	8,3%	7,8%	7,9%	8%
Soopska stiftelsen	8,1%	6,9%	7,9%	7,5%	7,3%	8%
Fredrik Thalins stiftelse	9,8%	8,1%	8,9%	8,5%	8,2%	9%
Elin och Ale Sahlins stiftelse	9,1%	7,7%	8,6%	8,2%	8,0%	8%
Hulda Björklunds stiftelse	2,4%	2,1%	1,8%	3,2%	3,1%	3%
Lorentz stiftelse för Runö kyrka i Estland						0%
Stiftelsen Gustaf Vasagården	3,9%	3,0%	3,7%	3,6%	4,0%	4%
Stiftelsen Gösta och Aino Höks Stipendiefond	3,3%	2,7%	3,2%	2,7%	4,9%	3%
Stiftelsen Biskop Helge Ljungbergs Stipendiefond	-3,1%	-2,6%	0,0%	0,3%	2,1%	-1%
Stiftelsen för Teologisk utbildning och forskning	3,2%	2,4%	3,3%	3,6%	2,7%	3%
Genomsnitt	5,8%	4,7%	5,6%	5,6%	5,7%	5%

För samtliga stiftelser har förvaltningsavtal upprättats med Kammarkollegiets fondbyrå som placerar medlen i Kammarkollegiets aktie- och räntekonsortium.

Förslag till behandling av årets resultat

Årets resultat är ett överskott på 2,5 Mkr (föregående år 1,6 Mkr). Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige att årets resultat överförs till balanserat resultat.

Resultaträkning

	tkr	Not	2018	2017
		1, 2, 3		
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift			77 791	74 957
Erhållen inomkyrklig utjämning		4	35 057	36 280
Erhållna bidrag		6	1 685	5 910
Nettoomsättning		5, 7	17 208	7 763
Övriga verksamhetsintäkter			4 015	4 035
Summa verksamhetens intäkter			135 756	128 944
Verksamhetens kostnader				
Lämnad inomkyrklig utjämning		4	-26 695	-31 326
Övriga externa kostnader		5, 8, 10	-52 013	-40 558
Personalkostnader		9	-76 978	-74 407
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar			-39	-22
Summa verksamhetens kostnader			-155 725	-146 314
Verksamhetens resultat			-19 969	-17 370
Resultat från finansiella investeringar		13		
Resultat från finansiella anläggningstillgångar			22 186	18 796
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter			14	132
Räntekostnader och liknande resultatposter			-8	-3
Summa resultat från finansiella investeringar			22 192	18 925
Resultat efter finansiella poster			2 223	1 555
Bokslutsdispositioner		18	286	-
Skatt på resultat från näringsverksamhet		11	-	4
ÅRETS RESULTAT			2 509	1 560

Balansräkning

	tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
		1, 2, 3		
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar		12		
Materiella anläggningstillgångar				
– Byggnader och mark		14, 15	11 625	11 625
– Inventarier, verktyg och installationer		16	465	450
			12 090	12 075
Finansiella anläggningstillgångar				
– Långfristiga värdepappersinnehav		13, 17	271 654	270 942
Summa anläggningstillgångar			283 744	283 017
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
– Kundfordringar			3 705	4 186
– Fordringar hos närstående			-	1 160
– Skattefordran			730	1 106
– Övriga fordringar			2 130	2 348
– Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		21	4 016	2 762
Summa kortfristiga fordringar			10 581	11 562
Kassa och bank		22	22 580	17 616
Summa omsättningstillgångar			33 161	29 178
SUMMA TILLGÅNGAR			316 905	312 195
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Balanserat resultat			278 447	276 887
Årets resultat			2 509	1 560
Summa eget kapital			280 956	278 447
Obeskattade reserver		18	-	286
Avsättningar		19	-	403
Kortfristiga skulder				
– Leverantörsskulder			4 924	6 218
– Övriga skulder			10 337	9 910
– Villkorade bidrag		20, 23	3 098	3 264
– Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		24	17 590	13 667
Summa kortfristiga skulder			35 949	33 059
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			316 905	312 195

Förändringar av eget kapital

Fritt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	SUMMA Eget kapital
Eget kapital 2017-12-31	276 887	1 560	278 447
Omföring av föregående års resultat	1 560	-1 560	-
Årets resultat	-	2 509	2 509
Utgående balans 2018-12-31	278 447	2 509	280 956

Kassaflödesanalys

	tkr	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		2 223	1 555
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Av- och nedskrivningar		39	22
Ökning/minskning av avsättningar		-403	-1 125
		1 859	452
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		376	-8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		2 235	444
<i>Kassaflöde från förändring av rörelsekapital</i>			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		605	4 802
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		2 890	7 688
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 730	12 934
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		-54	-11 784
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-205 693	-133 677
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		204 981	116 269
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-766	-29 192
Årets kassaflöde		4 964	-16 258
Likvida medel vid årets början		17 616	33 874
Likvida medel vid årets slut		22 580	17 616
Specifikation av likvida medel vid årets slut			
Kassa och bank		22 580	17 616
Belopp vid årets slut		22 580	17 616

Noter

Not 1 – Allmänna redovisningsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagens (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

BELOPP

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningsssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningsystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivån, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaldade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordinationen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att, av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de har mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

LÄMNAD INOMKYRKLIG UTJÄMNING OCH LÄMNAD ÖVRIGA BIDRAG

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningsssystemet som beskrivs under Erhållen inomkyrklig utjämning ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

LEASING

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, d.v.s. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagare har avtalat att leasa en tillgång.

INKOMSTSKATT

Stiftens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50% används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiftet är befriade från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar. Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50% av prisbasbeloppet (22 750 kr 2018) har utifrån väsentlighetbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiella anläggningstillgångar reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnadskomponenter:

• Hyreshus	33 år	(3 %)
• Ekonomibyggnader	33 år	(3 %)
• Specialbeställda och designade möbler	25 år	(4 %)
• Byggnads- och markinventarier	15 år	(6,7 %)
• Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år	(20 %)
• Data- och teleutrustning	3 år	(33,3 %)
• Inventarier, maskiner, möbler och verktyg	5 år	(20 %)
• Prästkläder	3 år	(33,3 %)
• Mark	Avskrivs ej	
• Konst	Avskrivs ej	

NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37 där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivning beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sätt alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav

Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att, vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov, realiserade förluster avräknas mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten, periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

AVSÄTTNINGAR

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

ANSVARSFÖRBINDELSER

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- En *befintlig* förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- När det finns en *möjlig* förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.
- Som ansvarsförbindelse redovisas även beslutade bidrag som finansieras med kommande års intäkter i not 30. Bidragen kostnadsförs och skuldförs samma år som utbetalning sker och tillika samma år som bidragen intäktsförs hos mottagande organisation.

SKATTEPLIKTIG NÄRINGSVERKSAMHET

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredo visas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Långfristiga värdepappersinnehav – portföljvärdering

Stiftet har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår tilläm-

pas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

OMRÄKNING AV UTLÄNSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

En eventalförpliktelse är

- en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtidshändelser som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffat eller uteblir eller
- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräckligt tillförlitlighet.

Eventalförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

NOT 2 – Uppskattningar och bedömningar

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 39,1 tkr (2018) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret.

NOT 3 – Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen

Stiftsstyrelsen beslutar årligen om bidrag och stöd till olika verksamheter bedrivna av församlingar, föreningar, organisationer och individer inom stiftet. För vissa av verksamheterna bedrivna inom, t.ex. sjukhuskyrkor, kriminalvård, Domkyrkoförsamlingen, med ett återkommande behov, tecknas avtal, oftast på ett till tre år, för att åstadkomma kontinuitet i verksamheterna. Stiftsstyrelsen fattar även beslut årligen om en ram för kyrkunderhållsbidrag. Bidragen betalas sedan ut under de två (eventuellt tre) efterföljande år till församlingar som bevisligen utfört arbetet bidragen beviljades för, efter intygande av revisor.

Omfattningen av dessa framtida avtalsmässiga förpliktelser för stiftets del framgår i not 26, Eventalförpliktelse.

NOT 4 – Erhållen och lämnad inomkyrklig utjämning

	2018	2017
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Stiftsbidrag	31 357	22 730
Särskild utjämningsavgift från prästlönetillgångar	-	10 308
Lönebidrag (lettisk präst, migration och flyktingfrågor)	3 700	3 242
Summa	35 057	36 280
Lämnad inomkyrklig utjämning		
Verksamhetsbidrag - sjukhuspräster	5 840	6 004
Verksamhetsbidrag - fängelse/häktespräster	1 520	1 750
Verksamhetsbidrag - svensk/finsk	395	395
Verksamhetsbidrag - studentprästbidrag	1 600	1 600
Verksamhetsbidrag - övriga verksamheter	3 188	3 506
Domkyrkoförsamlingen (inkl. avskrivet lån)	7 864	5 450
Organisationsbidrag	2 530	2 934
Projektbidrag	678	1 535
Prostapostersättning	770	806
Kontraktprostarvode	1 060	1 176
Kyrkobyggnadsbidrag	-	3 000
Internationell diakoni	800	800
Övriga bidrag till församlingar och närstående organisationer	434	2 314
Bidrag till enskilda	16	56
Summa	26 695	31 326

Inom Svenska kyrkan finns ett ekonomiskt utjämningsystem där medel omfördelas med syfte att bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

NOT 5 – Operationella leasingavtal

Not avseende uppgifter som leasetagare	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	10 218	8 308
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	38 914	7 379
Förfaller till betalning senare än fem år	6 674	410
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	9 479	8 585

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Nytt avtal har tecknats för stiftskansliet och börjar gälla från oktober 2019, hyresrabatt erhålls första året. Avtalet löper på fem år med möjlighet till avflyttning i förtid 2022-09-30. Tolv månaders uppsägningstid gäller och ska ske före 2021-09-30.

Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på ett och tre år med möjlighet till utköp.

Not avseende uppgifter som leasegivare*	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	2 643	-
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	10 574	12 756
Förfaller till betalning senare än fem år	-	3 189
Under perioden erhållna leasingavgifter	-	-

* Stiftet har övertagit och betalt slutlikvid för fastigheten Lantmätaren 2, 2019-01-07 och övertar befintligt hyresgästavtal.

NOT 6 – Erhållna bidrag	2018	2017
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Erhållen Dela tro - Dela liv bidrag	262	75
Erhållen riktat församlingsbidrag (bl.a. samverkan, kommunikation och fastighetsprojekt)	636	5 563
Erhållna statliga bidrag	709	217
Arbetsmarknadsbidrag	78	55
Summa	1 685	5 910

NOT 7 – Nettoomsättning	2018	2017
Servicebyrå	8 399	2 226
Kursavgifter	1 784	1 422
Uthyrd personal, varav till prästlönetillgångarna 2 610 tkr (2 300 tkr)	3 683	3 229
GIP-tjänster nationell nivå	1 153	591
GIP-bidrag nationell nivå	1 023	-
Fakturerade tjänster församlingar	1 125	-
Övrig varuförsäljning	41	296
Summa	17 208	7 763

NOT 8 – Arvode och kostnadsersättning till revisorer	2018	2017
Kvalificerade revisorer		
<i>Ernst & Young AB</i>		
Revisionsuppdrag	255	275
Summa ersättning till kvalificerade revisorer	255	275
<i>Övriga valda revisorer</i>		
Revisionsuppdrag	6	12
Summa	6	12

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

NOT 9 – Personal	2018	2017
Medelantalet anställda		
Kvinnor	63	60
Män	24	28
Totalt	87	88

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 750 kr (22 400 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Under året har personal motsvarande 2,5 tjänster (2) hyrts ut till prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Fr.o.m. 2017-07-01 övertog Domkyrkoförsamlingen arbetsgivaransvaret för 2,5 tjänster och ska istället, fram till 2021, erhålla ett årligt uppräknat bidrag om 2,5 Mnkr. Har nu i 2018 övergått till verksamhetsbidrag.

Fördelning Medelantalet anställda	Kansli	Domkyrkoförs.	Pastorsadj.	2018	Kansli	Domkyrkoförs.	Pastorsadj.	2017
Kvinnor	54,11	-	8,51	46,80	1,00	12,40		
Män	22,89	-	1,37	24,20	0,30	3,30		
Totalt	77,03	-	9,88	87,00	71,00	1,30	15,70	88,00

Könsfördelning i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare	2018 Antal på balansdagen			2017 Antal på balansdagen		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Ledamöter och ersättare i stiftsstyrelsen	14	12	26	12	14	26
Ledande befattningshavare	2	1	3	2	1	3

Löner, arvoden och andra ersättningar	2018	2017
Ledamöter i stiftsstyrelse samt biskop *	1 696	1 710
Anställda	46 073	43 026
Summa	47 769	44 736

* Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelsen, med flera organ, redovisas i resultaträkningen på raden personalkostnader.

I uppgiften om löner, arvoden och andra ersättningar ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 750 kr (22 400 kr). Stiftet har betalt ut sådan ersättning med totalt 2 384 tkr (2 204 tkr) vilket inte har tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Löner, arvoden och andra ersättningar överstigande ett halvt prisbasbelopp	2018	2017
Arvodister, ledamöter och praktikanter med flera	1 461	2 260

Löner, arvoden och andra ersättningar understigande ett halvt prisbasbelopp	2018	2017
Arvodister, ledamöter och praktikanter med flera	2 384	2 204

Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande	2018	2017
Till ordföranden i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop har lön och andra ersättningar utgått med	1 235	1 212
Ingen ersättning i form av arvode har utgått utan biskopen har erhållit sin lön samt bostadsförmån för biskopsvåningen.		

Pensionskostnader och andra sociala avgifter	2018	2017
Pensionskostnader, ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	316	315
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	4 619	4 238
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	16 835	15 662
Summa pensionskostnader och andra sociala avgifter	21 770	20 215

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Av totala löner, andra ersättningar, pensionskostnader och andra sociala avgifter, ingår personalkostnader för att förvalta stiftets prästlönetillgångar med 2 300 tkr (2 300 tkr).

Dessa kostnader har debiterats prästlönetillgångar och finns redovisade under övriga verksamhetsintäkter.

Övriga personalkostnader	2018	2017
Kostnadsersättningar	-	739
Ämbetsdräkter	272	161
Utbildning	1 232	1 348
Företagshälsövård	751	820
Personalrepresentation	183	163
Personalrekrytering	902	1 506
Övriga personalkostnader	254	255
Summa	3 594	4 992
Summa personalkostnader	76 978	74 407

Not 10 – Övriga externa kostnader, inklusive arvoden och kostnadsersättningar till revisorer	2018	2017
Lokalkostnader	7 667	7 389
Fastighetskostnader	869	914
Hyra tillfälliga lokaler	1 356	1 140
Hyra av anläggningstillgångar	1 562	1 374
Förbrukningsinventarier/material	1 698	1 502
Reparation och underhåll	41	124
Frakter och transporter	89	70
Resekostnader förtroendevalda och personal	2 422	2 071
Reklam och PR	3 389	3 881
Övriga verksamhetskostnader	1 615	1 616
Kontorsmateriel och trycksaker	447	635
Tele och post	1 370	1 504
Försäkringar/övriga riskkostnader	156	139
Revisorer (se även not 8)	261	275
Övriga externa tjänster	21 682	11 441
Övriga externa kostnader	7 388	6 483
Summa	52 013	40 558

NOT 11 – Skatt på näringsverksamhet	2018	2017
Skatt p.g.a. ändrad taxering	-	-4
Skatt på årets resultat	0	-4
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	-4 237	-5 914
Grundavdrag	-15	-15
Beskattningsbar inkomst	-	-
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22 %)	-	-
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig näringsverksamhet	-	4
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	-	-
Redovisad skattekostnad	-	4

NOT 12 – Anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen

Stiftet innehar tillgångar som enligt kulturmiljölagen (SFS 1988:950, 4 kap) ska bevaras, förtecknas och vårdas enligt lagens regler. Tillgångarna finns upptagna i särskild förteckning. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

NOT 13 – Resultat från finansiella investeringar	2018	2017
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Utdelning Berling Media AB, Kyrkans Försäkring, m.fl.	8	8
Utdelning aktier, obligationer	3 259	3 004
Räntor	2 919	2 553
Realisationsvinst/-förlust vid försäljning av värdepapper	15 994	11 217
Summa	22 180	16 782
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	14	132
Summa	14	132
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntor	-2	-3
Summa räntekostnader och liknande resultatposter	-2	-3
Resultat från finansiella investeringar	22 192	16 910

NOT 14 – Byggnader och mark	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	11 625	-
Inköp	-	11 625
Försäljningar och utrangeringar	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 625	11 625
Netto anskaffningsvärde		
Ingående avskrivningar	-	-
Årets avskrivningar	-	-
Försäljningar och utrangeringar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	11 625	11 625

Förvärvet av Lantmätaren 2 har slutförts och slutlikvid skedde per den 7 januari 2019.

NOT 15 – Förvaltningsfastigheter	2018	2017
Redovisat värde	11 625	11 625
Verkligt värde	11 625	11 625

Förvärvet av Lantmätaren 2 har slutförts och slutlikvid samt tillträde skedde per den 7 januari 2019. Köpeskillingen uppgår totalt till 77,5 Mkr 2017-12-11 betalade stiftet 11,6 Mkr i handpenning till Domkyrkoförsamlingen för fastigheten Lantmätaren 2, S:t Jacobs kyrka.

NOT 16 – Inventarier, verktyg och installationer	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde *	8 133	7 974
Inköp	54	159
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8 187	8 133
Netto anskaffningsvärde	8 187	8 133
Ingående avskrivningar	-7 683	-7 661
Årets avskrivningar	-39	-22
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 722	-7 683
Utgående redovisat värde	465	450

*Konst ingår med 218 tkr men ingen avskrivning görs.

Inventarieförteckning finns. Egendomsförsäkring är tecknad med Länsförsäkringar. Särskild försäkring finns för biskopskors.

Not 17 – Värdepappersinnehav (tkr)	Antal	Kr/st.	Nominellt värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde 2018
Långfristiga värdepappersinnehav						
Berling Media AK A (f d Verbum)	1 878	13	25	-	-	-
Boo Elverk	60	85	5	-	-	-
Kyrkans Försäkrings AB	100	100	10	10	10	10
Kyrkvinden Kooperativ ek för	25	5 000	125	125	125	125
Noterade aktier svenska bolag och aktiefonder				67 154	67 154	95 611
Noterade aktier utländska bolag och fonder				58 615	58 615	86 261
Räntebärande värdepapper och fonder				61 472	61 472	60 409
Alternativa placeringar				4 484	4 484	5 063
Likvida medel hos förvaltare				79 794	79 794	79 518
SUMMA VÄRDEPAPPERSINNEHAV				271 654	271 654	326 997

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	270 942	253 534
Investeringar	205 693	133 677
Försäljningar	-264 803	-109 213
Förändring likvida medel hos förvaltarna	59 822	-7 056
Utgående bokfört värde	271 654	270 942

NOT 18 – Obeskattade reserver	2018-12-31	2017-12-31
Periodiseringsfond 2014	-	-127
Periodiseringsfond 2015	-	-158
Summa	0	-286

Båda fonderna är återförda under 2018

NOT 19 – Avsättningar	2018	2017
Förmånsbestämd ålderspension	0	-403

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 39,1 tkr (2018) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret.

NOT 20 – Vidareförmedlade bidrag	2018	2017
Ingående skuld	3 264	1 425
Under året mottagna bidrag	6 574	10 497
Under året förmedlade bidrag	-7 198	-9 590
Under året mottagna offentliga bidrag	1 162	932
Under året förmedlade offentliga bidrag	-704	-
Utgående skuld	3 098	3 264

NOT 21 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2018-12-31	2017-12-31
Förutbetalda hyror	2 055	1 687
Förutbetalda leasingavgifter	214	97
Förutbetalda försäkringsavgifter	208	-
Upplupna inkomsträntor	9	124
Övriga förutbetalda kostnader	33	220
Övriga upplupna intäkter (bl.a. projektbidragsintäkter)	1 497	634
Summa	4 016	2 762

NOT 22 – Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank 22 580 tkr utgör 22 580 tkr behållning på det s.k. kyrkkontot (föregående år 17 616 tkr och 17 537 tkr). Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 23 – Villkorade bidrag	2018	2017
Ingående balans	3 264	1 425
Erhållet under året	7 736	11 429
lansspråket under året	-7 902	-9 590
Summa utgående balans	3 098	3 264

Specifikation av utgående balans	2018	2017
Riktat församlingsbidrag > Farsta församling	-	300
Moshi	5	-
Projekt Vi delar nu – DTDL	64	64
Projekt Kropp och rörelse i gudstjänst	38	-
Internationellt samarbete	7	7
Stockholms stifts ungdomsledarstipendium verksamheten	314	338
Ungdomsverksamhet	338	279
Riktat församlingsbidrag > sorgemottagning	266	276
Flyktingmedel < kollekt	76	56
Flyktingmedel < nationell nivå	35	12
Flyktingmedel < statliga	1391	932
Teckenspråk	96	96
Riktat församlingsbidrag > tillgänglighet och delaktighet	417	753
Lettiska kvinnor	51	51
Riktat församlingsbidrag > Gustav Vasa församling	-	99
Övriga kollektmedel	-	1
Summa	3098	3264

NOT 24 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna löner	571	457
Upplupen övertidsersättning	806	622
Upplupna semesterlöner	3 615	3 411
Upplupna sociala avgifter skuld semester, övertid	1 519	1 282
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11 079	7 895
Summa	17 590	13 667

NOT 25 – Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets utgång som påverkar stiftets ekonomiska ställning.

NOT 26 – Eventualförpliktelser

Stiftsstyrelsen har tecknat ett- till treåriga avtal om årliga utbetalningar av bidrag eller, beviljat genom beslut, kommande medels utbetalningar till bland annat församlingar, organisationer, föreningar, med flera enligt specifikation nedan. Verksamheten inkluderar bland annat arbete som utförts inom sjukhuskyrkan, kriminalvård, Domkyrkoförsamlingen med flera samt med hjälp av kyrkobyggnadsbidrag.

Eventualförpliktelser	2018	2017
Verksamhetsbidrag	40 106	38 500
Organisationsbidrag	5 040	5 464
Projektbidrag	400	2 080
Kyrkounderhållsbidrag	4 440	4 400
Prospastoratersättning	1 612	1 612
Kontraktprostarvode	2 352	2 609
Summa	53 950	54 665

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen har vid dagens sammanträde den 19 mars 2019 beslutat att överlämna årsredovisningen till stiftsfullmäktige samt föreslå stiftsfullmäktige att fastställa årsredovisningen för 2018.

Stockholm 2019-03-19

Eva Brunne
Ordförande

Olle Burell
1:e vice ordförande

Ulla Birgersdotter
2:e vice ordförande

Irène Pierazzi

Daniel Larson

Amanda Valldor

Daniel Sunesson

Margaretha Herthelius

Roland Johansson

Jan Olov Sundström

Georg Lagerberg

Arnold Boström

Carita Stenbacka Tenezakis

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Stockholms Stift org.nr 252010-0138

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stockholms Stift för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Stockholms Stifts finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisionsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsfullmäktige avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsred i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att stiftet inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-03-28.

Göran Dahlstrand

Klas Weidstam

Ernst & Young

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning av stiftet för år 2018.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

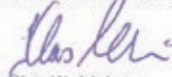
Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 28 mars 2019

Mikael Sjölander

Auktoriserad revisor

Klas Weidstam

Göran Dahlstrand

ÅRSREDOVISNING
PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR
I STOCKHOLMS STIFT

2018

Innehåll

ÅRSREDOVISNING PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR I STOCKHOLMS STIFT 2018

Förvaltningsberättelse	33
Väsentliga händelser under 2018	34
Förslag till vinstdisposition och utdelning	42
Flerårsöversikt	44
Resultaträkning	45
Balansräkning	46
Eget kapital	47
Kassaflödesanalys	48
Noter	49
Stiftsstyrelsens underskrifter	56
Revisionsberättelse	57
Fastighetsförteckning	59

Årsredovisning 2018

Stiftsstyrelsen avger härmed årsredovisning för Prästlönetillgångar i Stockholms stift (802408-9818) med säte i Stockholm för år 2018.

Förvaltningsberättelse

BAKGRUND

De av Svenska kyrkan förvaltade prästlönetillgångarna har sitt ursprung i fastigheter som donerades till kyrkan för att avkastningen skulle användas till att avlöna församlingarnas präster. Det stora flertalet av fastigheterna i prästlönetillgångarna härstammar från medeltiden. När prästlönefastigheter säljs övergår de till en annan form av prästlönetillgång, de så kallade prästlönefonderna. Detta tillgångsslag är således medel från försäljning av prästlönefastigheter. Prästlönetillgångar är med andra ord antingen prästlönefastigheter eller prästlönefonder.

I samband med relationsändringen mellan kyrkan och staten år 2000 bestämdes i lag att prästlönetillgångarna ska förvaltas som självständiga rättssubjekt. Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska ägas av dessa rättssubjekt. Likaså har i lag klarlagts att prästlönetillgångarna ska förvaltas av Svenska kyrkan med ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Numera går hälften av avkastningen till det inomkyrkliga utjämningsystemet och den andra hälften direkt till de församlingar som ursprungligen fick donationen. Naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen ska beaktas i skälig omfattning.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag till stiftet. Sedan 1 januari 2010 har stiftsstyrelsen i Stockholms stift uppdraget från stiftsfullmäktige att ta hand om den ekonomiska förvaltningen och att förvalta stiftets prästlönetillgångar.

Prästlönetillgångarna har genom århundraden setts som självägande stiftesliknande rättssubjekt. Stifteselagen är dock inte tillämplig. Att endast avkastningen får användas för ändamålet ska garantera att den förmögenhet prästlönetillgångarna utgör inte äventyras. Kapitalvärdeskyddet för prästlönefonden kommer till uttryck i kyrkoordningens krav på årlig värdesäkring och prästlönefastighetskapitalet är i sig värdesäkrat utifrån antagandet att fastighetspriserna över tid följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

GEMENSAM BOKFÖRING FÖR PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR

Prästlönetillgångarna består av flera tusen självständiga rättssubjekt (varje donation är ett eget subjekt) spridda över hela Sverige. Bokföringsskyldighet i lag följer som regel den enskilda juridiska personen. För att kunna hantera bokföringsskyldigheten för prästlönetillgångarna finns i 4 kap. 5 § bokföringslagen (1999:1078) en bestämmelse som säger att prästlönetillgångarna får ha gemensam bokföring, om de förvaltas tillsammans.

SKATTSKYLDIGHET FÖR PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR

Förvaltningen av prästlönetillgångarna var enligt lag (1999:290) om skattefrihet för prästlönetillgångar vid 2001–2010 års taxeringar frikallad från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet. Från och med räkenskapsår 2010 och taxeringsår 2011 blev verksamheten skattskyldig. Under hösten 2013 antog riksdagen reformerade inkomstskatteregler för den ideella sektorn. Enhetliga bestämmelser om allmännyttiga ändamål gäller från och med 2014 för stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund. Allmännyttigt ändamål omfattar numera även religiös verksamhet. De nya reglerna påverkar gynnsamt

prästlönetillgångarnas skattesituation från och med inkomståret 2014. Det innebär att prästlönetillgångarna inte längre är skattskyldiga för kapitalinkomster, förluster är i enlighet med detta inte heller längre avdragsgilla. I slutet av 2016 lämnade prästlönetillgångarna i samtliga stift in överklaganden av taxeringarna för åren 2010–2013. Nationell nivå samordnar processen och PwC är ombud.

Rättsläget kring hur regelverket för beskattning ska tillämpas för prästlönetillgångarna får fortfarande betraktas som oklart. Svenska kyrkans dialog med Skatteverket är ännu inte avslutad. Vägledning hämtas från följande ställningstaganden av Skatteverket:

- Beskattning sker enligt skattereglerna för stiftelser.
- Prästlönetillgångarna jämföras med stiftelser i all skattelagstiftningen där inte annat anges.
- Tretton skattesubjekt, det vill säga de tretton stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna, anses var och en utgöra ett eget skattesubjekt.
- Skattemässiga anskaffningsvärden, avskrivningsunderlag och underlag för skogsavdrag är de marknadsvärden som fastställts 1 januari 2010.

ÄGANDERÄTTEN TILL PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA

År 2011 vände sig kyrkostyrelsen till regeringskansliet med en begäran att den egendoms massa som prästlönetillgångarna utgör skulle överföras till trossamfundet Svenska kyrkan med äganderätt och att ägandefrågan därmed skulle vara avgjord. Kyrkostyrelsen har allt sedan 2011 återkommande tagit upp frågan och löften om utredningar har erhållits. Vid avstämning med företrädare för regeringen i februari 2018 gavs inget besked om utredning. Det är dock Svenska kyrkans uttryckliga mening att prästlönetillgångarnas civilrättsliga status snarast behöver få en lösning. Den pågående processen kring ägarfrågan bör bevakas och beaktas också utifrån ett redovisningsperspektiv. Om en lagstiftningsändring blir föreslagen påverkas förutsättningarna för de stiftsvisa prästlönetillgångarna med avseende på bland annat fortlevnadsprincipen, som är en av de grundläggande förutsättningarna i K3:s regelverk.

DEFINITIONER

Kyrklig jord: Fast egendom som har anslagits och tilldelats kyrkan för att användas till särskilda ändamål. I kyrkoordningen anges som huvudmål att förvaltningen av den kyrkliga jorden ska inriktas på att vidmakthålla de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Den kyrkliga jorden i Stockholms stift utgörs av prästlönefastigheter.

Prästlönefastighet: Består av fast egendom och tomträtter som ger avkastning i form av arrenden, hyror, skogslikvider med mera. Vid försäljning av en prästlönefastighet ska ersättningen fonderas med avdrag för kostnader i samband med försäljningen i prästlönefonder.

Prästlönefond: Består av fonderat kapital från försäljningar av prästlönefastigheter vilket förvaltas i form av svenska och utländska aktier samt räntebärande papper.

Väsentliga händelser under 2018

I mitten av 2018 genomfördes en försäljning av lantbruksfastigheten Munsö prästgård 1:1 till privatpersoner. Ekerö pastorat förvärvade också en tomt för framtida verksamhet. I december slutfördes försäljningen av fastigheten Älvsjö 1:2 till Stockholms stad. Ärendet har pågått under flera år men nu kom parterna överens om villkoren. Hela fastigheten ingår i Älvsjöskogens naturreservat som bildats och förvaltas av Stockholms stad.

Under 2018 har arbetet med att ta fram en detaljplan för bostadsbebyggelse på en del av fastigheten Eriksberg 2:27 i Botkyrka kommun fortsatt. Två byggbolag som avtalat med Prästlönetillgångar har

drivit planarbetet vidare och planen ställdes ut för granskning under 2018. Nu planeras för att kommunen ska anta planen första halvåret 2019.

Sommaren 2018 präglades av många och stora skogsbränder på flera platser i landet. Den kraftiga torkan slog hårt mot lantbruket. Prästlönetillgångar hade tur som inte drabbades av bränder på markerna. Däremot påverkades jordbruksarrendatorerna självklart i större eller mindre omfattning. Eventuella lösningar för att anpassa arrendebetalningar med mera har gjorts individuellt i de fall det varit aktuellt.

Efter flera års medvetet försiktig avverkning har slutavverkningsarealen ökats, vilket har resulterat i ett bättre ekonomiskt resultat. Under 2018 har 85 procent av tillväxten på så kallad PG-skog avverkats varav 25 procent av den avverkade volymen kommer från gallringar. Vi ser att vi kanske kommer att få avverka mer på grund av granbarkborrens härjningar på vår skog, framförallt i Södermanland.

Under 2018 steg prästlönefondens portfölj med 1,2 %, vilket är en betydligt sämre utveckling än föregående år då portföljen steg med 5,5 %. Årets nettoavkastning från kapitalförvaltningen minskade från 32 374 tkr till 24 964 tkr. Utfallet är i linje med förväntningarna då börsen har gått sämre under året än under 2017.

Jord

Jordbruksförvaltningen av prästlönefastigheter under 2018 omfattar 1 gårdsarrende, 33 sidoarrenden, 25 upplåtelser av jakt, 4 fiskearrenden, 13 tomträtter och 41 övriga upplåtelser som anläggningsarrenden, bostadsarrenden, lägenhetsarrenden och hyresupplåtelser. Knappt ett tiotal arrenden och andra upplåtelser och samtliga jaktavtal har omförhandlats under 2018.

En fastighetsreglering med Vallentuna församling om byte av mindre markområden i Frösunda slutfördes av lantmäteriet under 2018. Prästlönetillgångar förvärvade bostadsbyggnaden på sin fastighet Lidingö 5:194.

I Solna, Hagalund sålde Prästlönetillgångar under 2017 fastigheter till tomträttshavarna som alla är bolag som kontrolleras av Humlegården AB. På den nya gula tunnelbanelinjen från Odenplan till Arenastaden ska stationen Södra Hagalund byggas i området där de aktuella fastigheterna ligger. Under 2018 har planarbetet för tunnelbanan fortsatt och tunnelbanebygget beräknas starta under 2019. Planen är att området ska planläggas för bostadsbebyggelse.

I området Kristineberg vid Arningevägen i anslutning till centrala Vallentuna ingår en del av fastigheten Vallentuna prästgård 1:1. Vallentuna kommun vill utveckla området för bostäder och service. Stadsdelen kommer att ha nära till kollektivtrafik och bestå av varierande bostadskvarter. Utgångspunkten är att Kristineberg ska utvecklas till en stadsdel i samklang med naturen. Under 2016 gick de två första detaljplanerna, där marken ägs av kommunen respektive JM AB, ut på samråd. Prästlönetillgångar och kommunen har förhandlat under 2018 för att nå en överenskommelse så att planprocessen kan påbörjas.

Täby kommun och Prästlönetillgångar har även under 2018 fortsatt förhandlingarna om respektive parts önskemål beträffande prästlönetillgångars mark i kommunen.

MILJÖN

Stiftsfullmäktige i Stockholms stift har beslutat om en övergripande miljöpolicy för verksamheten. I slutet av 2017 diplomerades stiftsorganisationens miljöarbetet till steg 2. Prästlönetillgångar i Stockholms stift är sedan 2001 certifierade enligt FSC®. Förutom den generella naturhänsynen som tas i den dagliga skogsbruksverksamheten har 293 hektar produktiv skogsmark avsatts med hänsyn till naturvård vilket motsvarar ca 9 procent mot den reglerade avsättningen på fem procent.

Skogscertifieringen innebär att förvaltningen har ett långsiktigt perspektiv med syfte att bedriva ett ekonomiskt livskraftigt, miljöanpassat och socialt ansvarstagande skogsbruk. För att samordna arbetet

med att upprätthålla certifieringen av Svenska kyrkans prästlönetillgångar har den ideella föreningen Svenska kyrkans skogscertifiering (SKSC) bildats. Föreningens uppgift är att säkerställa medlemmarnas certifiering av respektive skogsbruk enligt FSC® (Forest Stewardship Council®, licensnummer SKSC: FSC-C014110) och PEFC™ (Programme for the Endorsement of Forest Certification) samt att erbjuda församlingsskogar PEFC™ certifiering. Som paraplyorganisation för gruppcertifikat enligt PEFC är föreningens ledningssystem certifierat i enlighet med ISO 14001, och arbetssätten inom ramen för detta tillämpas inom hela föreningen.

Alla Svenska kyrkans tretton stift är medlemmar i föreningen. Styrelsen väljs på föreningens årsstämma och består av representanter för medlemmarna. Föreningens övergripande verksamhet leds av en verksamhetsledare, och hos varje medlem finns en certifieringsansvarig som ansvarar för arbetet med skogscertifiering lokalt.

På Prästlönetillgångars mark finns två naturreservat; Gullringekärret i Haninge kommun och Björkby-Kyrkviken i Vallentuna kommun. Det finns även ett Natura-2000-område, Ubby Ekhage i Österåkers kommun. Prästlönetillgångar har också frivilligt avsatt mark, kyrkreservat, för att bevara natur- och kulturhistoriskt värdefulla områden så att de får skydd och vård samtidigt som de görs tillgängliga för allmänheten.

Skog

Skogen förvaltas av HäradSkog i form av totalentreprenad.

Prästlönetillgångar har ett stiftsövergripande samarbetsavtal med Strängnäs, Västerås och Uppsala stift om en jakt- och fiskeresurs.

Prästlönetillgångar i Stockholms stifts skogar sköts enligt kraven i miljömärkningen FSC®.

FÖRKLARING TILL FÖREKOMMANDE FÖRKORTNINGAR

- GROT: avverkningsrester bestående av grenar och toppar.
- PG-skog: skogsbruk med normal hänsyn.
- Bonitet: beskriver markens bördighet och förmåga att producera virke.
- Fub: fast kubik Under Bark, trädråvaran rensad från bark, toppar och övrigt spill.
- ha: ytmått som beskriver skogsmarkens utbredning. En hektar (ha) = 10 000 m²
- m³sk: skogskubikmeter, volymenhet för rotstående träd inklusive topp och bark. 1 m³sk motsvarar ca 0,82 m³fub.
- m³fub: fastkubik, volymenhet för virke. Anger kubikmeter verklig vedvolym utan bark.

SKOGSBRUK OCH SKOGSPOLITIK

I början av det här årtiondet bromsade världsekonomin in mycket snabbt och allra hårdast drabbades nog skogsindustrin. Från 2012 fram till 2018 har världsekonomin vuxit kontinuerligt men nu när vi skriver det här (februari 2019) sker en mjuk inbromsning.

Förbrukningen av framförallt tidningspapper fortsätter att sjunka – och det oavsett konjunktur. Pappersindustrin inklusive den svenska har dock varit mycket snabb på att anpassa sig till den nya verkligheten. Det finns en fortsatt ökad global fiberefterfrågan för tillverkning av förpackningsmaterial och hygienpapper. Till det används jungfrulig fiber vilket gynnar svensk skogsindustri.

Bland annat Södras och SCA:s stora investeringar har gjort att efterfrågan på massaved har ökat i princip hela Sverige och de stora prisskillnader som funnits mellan olika regioner har jämnats ut. I hela Sverige har prishöjningar på både timmer och massaved gjorts, vilket gör att det i stora delar av landet varit i närheten av de högsta någonsin. Priserna på framförallt el men även olja har stigit vilket har inneburit att priserna för både GROT och energived ökat.

En mycket optimistisk skogsindustri har de senaste åren investerat 5–10 miljarder per år. Delar av de

Trä används allt mer i byggandet. Bilden är från Moelvrens tillverkning av limbalkar till takstolar.

investeringarna är i fabriker för nya produkter som exempelvis KL-trä (korslimmat trä) och produkter som förut gjorts av olja eller plast. Fler och fler talar om bioekonomin som en del av lösningen i klimatfrågan och efterfrågan på produkter från skogen förväntas därför öka.

Under 2018 har debatten kring äganderätt och brukande av skog intensifierats ytterligare.

SKOGSPROGRAM

Regeringen påbörjade för några år sedan arbetet med att ta fram ett nationellt skogsprogram. Förväntningarna på det slutliga programmet var stora. I maj 2018 beslutade regeringen om en strategi för det nationella skogsprogrammet. Programmets vision är: *Skogen, det gröna guldets, ska bidra till jobb och hållbar utveckling i hela landet samt utvecklingen av en växande bioekonomi.*

SAMVERKANSPROCESSEN FÖR SKOGSPRODUKTION

I början av 2017 initierade Skogsstyrelsen ett arbete med att ta fram *ett tydligt gemensamt ställningstagande kring skogsproduktion, från skogssektor och stat.* Målet med arbetet var att ta fram gemensamma målbilder på samma sätt som Skogsstyrelsen tillsammans med branschen tidigare arbetat fram målbilder för miljöhänsyn. Representanter för skogsbruk och miljöorganisationer har suttit i den processgrupp som styr arbetet. Det operativa arbetet har utförts av fyra arbetsgrupper, arbetsgruppernas förslag har prövats mot hållbarhetsmål och andra samhällsmål. Rapporternas innehåll diskuterades också vid ett forskarseminarium våren 2018. Förutom det skriftliga remissunderlaget har Skogsstyrelsen anordnat seminarier på fyra platser i Sverige för att informera om och diskutera själva remissen. De slutliga förslagen gick ut på remiss i november 2018. Efter remisstiden kommer processgruppen att fullfölja arbetet genom att presentera en slutrapport.

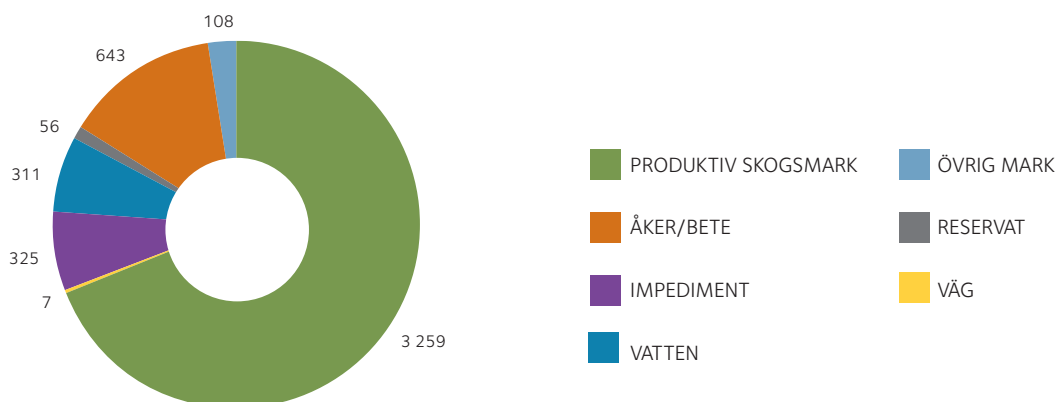
GRÖN INFRASTRUKTUR

Landets länsstyrelser har på uppdrag av Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen under flera år arbetat med att ta fram länsvisa planer för grön infrastruktur på landskapsnivå. Arbetet genomförs av en övergripande syn på landskapet där man inte involverat den enskilda markägaren och dennes mål med sin mark.

Svenska kyrkan på nationell nivå har ansvarat för remissvaret på utkastet till regional handlingsplan för grön infrastruktur i Stockholms län med underlag från berörda stift. Länsstyrelsen arbetar fortfarande med bearbetning av remissammanställningen som ska implementeras på respektive länsstyrelse. Det finns all anledning att ha en fortsatt dialog med myndigheterna om det.

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARS SKOG

Prästlönetillgångar i Stockholms stift förvaltar totalt ca 4709 ha och ägoslag var per 2018-12-31 enligt grafen nedan.

En karta över Prästlönetillgångar i Stockholm stifts skogsinnehav finns i slutet av redovisningen. Kartan visar också att markinnehaven är utspridda och att många skiften är relativt små.

Medelförrådet på Prästlönetillgångars skogar enligt den nästan helt nya skogsbruksplanen är 178 m³sk per hektar. Medelförråd på de 90 procent av skogsmarksarealen där Prästlönetillgångar bedriver ett skogsbruk med normal hänsyn (PG-skog) är 176 m³sk per hektar.

Prästlönetillgångars talldominerade skogsmark har betydligt lägre bonitet än medelvärdena för respektive län.

Enligt skogsbruksplanen är tillväxten knappt 20.000 m³sk per år varav drygt 18.000 är i PG-bestånd. Av total virkesvolym i skogarna är:

- 54 procent tall
- 32 procent gran
- 13 procent löv
- 1 procent ädellöv

SKOGVERKSAMHET UNDER 2018

Prästlönetillgångar beslutade 2010 att framförallt minska slutavverkningsvolymen för att därigenom på lång sikt öka arealen äldre skog och få en jämnare åldersfördelning. Då beslutades också att öka intensiteten i röjningarna och underhåll av vägar, vilket präglade de senaste årens verksamhet. Besluten innebär att det årliga nettot drastiskt sjunker när man bara avverkar två tredjedelar av den årliga tillväxten och den volymen i första hand tas från kostnadskrävande – men kvalitetsdanande – gallringar. Nu är det en annan balans vilket även den nya skogsbruksplanen visar. Slutavverkningsarealen har därför ökat de senaste åren och därmed är det ekonomiska resultatet bättre. Under 2018 har 85 procent av tillväxten på så kallad PG-skog avverkats varav 25 procent av den avverkade volymen kommer från gallringar. Skogsvård har utförts i normal omfattning.

Vägnätet har också underhållits och rustats i ovanligt stor omfattning bland annat på Stava 4:201 och Långkärr 1:6. Dikesrensning har genomförts på Össeby-Garns Prästgård 3:6.

Slutsummerat är det ekonomiska resultatet bättre än det varit de senaste åren, men den fortsatt höga ambitionen för skogsvård och fortsatt något lägre avverkningsvolym än normalt gör att det ekonomiska resultatet är lägre än vad som är normalt för ett skogsinnehav av denna storlek.

AVVERKNINGARNA FÖR 2018 OCH 2017 FÖRDELADES ENLIGT TABELLEN NEDAN

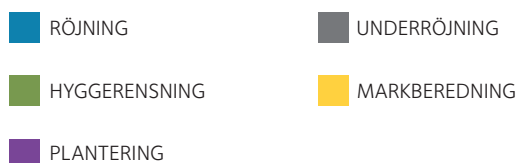
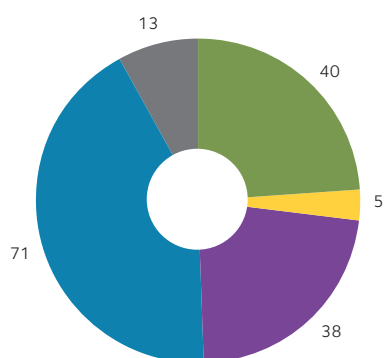
	2018		2017	
	ha	m ³ sk	ha	m ³ sk
Slutavverkning	36	11 355	32	10 672
Summa gallring	53	3 945	43	2 521
Varav första gallring	26		17	
Varav övrig gallring	27		26	
Fröträdsavverkning m.m.	0	0	0	0
Övrig avverkning	0	522	0	1 242
Vindfällen	0	0	0	0
Summa		15 822		14 435

Följande skogsvårdande åtgärder har utförts under året:

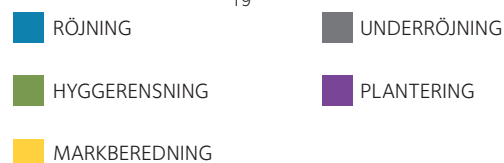
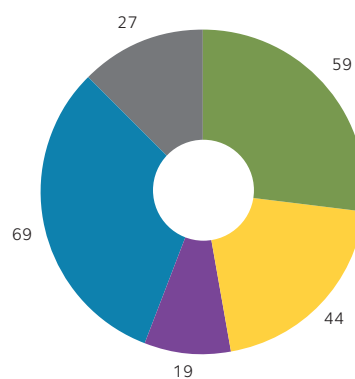
ÅLDERSFÖRDELNING AV SKOGEN

Prästlönetillgångar har relativt jämn åldersfördelning per 10-årsklass upp till och med 70 år. Skog över 70 år är klart underrepresenterat. Prästlönetillgångar beslutade därför 2010 att minska framförallt slutavverkningsvolymen för att bland annat på det sättet på lång sikt öka arealen äldre skog och få en jämnare åldersfördelning.

2018 – ANTAL HA

2017 – ANTAL HA

Under året såld volym (det vill säga levererad och inmätt):	2018	2017
Sågtimmer, tall	1 692	815
Sågtimmer, gran	2 317	2 588
Klentimmer, tall	149	75
Klentimmer, gran	328	176
Vänerblock	0	0
Stamblock	78	0
Sågbar kubb/gran	0	0
Massaved, barr	1 797	1 420
Massaved, gran	1 817	2 067
Massaved, löv	617	536
Massaved, björk	218	206
Energived	645	1 342
Vedskog på rot	0	5
Övrig rotförsäljning	4	0
Leverans rotköp	3 017	3 360
Total såld volym exkl. GROT, flis, m³sk	14 611	14 435
GROT, flis, m³sk	176	0

EGENDOMSFÖRVALTNINGARNAS SAMARBETSORGAN – ENSO

Stiftens egendomsnämnder och egendomsutskott har fortsatt sitt samarbete och utvecklingen av detta genom ENSO, egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan. Remissyttranden över viktiga betänkanden har lämnats. Internt har gruppen förberett samrådet med kyrkostyrelsen. I mars 2018 genomfördes en tvådagars utbildning i Uppsala för alla förtroendevalda i stiftens egendomsnämnder och utskott. Sedan tidigare har ENSO beslutat om att Prästlönetillgångarna ska vara representerade vid kyrkomötets andra session de två första åren på mandatperioden vilket också genomfördes 2018.

VÅREXKURSION

Under vårens sista sammanträde i egendomsutskottet hölls vårexkursion för förtroendevalda och tjänstemän. Till exkursionen hade också stiftsstyrelsens ledamöter och ersättare bjudits in eftersom det var första exkursionen på mandatperioden. Temat var fastighetutveckling och olika prästlönefastigheter besöktes. I samband med lunchen fick deltagarna lyssna på ett föredrag om ett fastighetsutvecklingsprojekt som Domkyrkorådet i Lund driver. Domkyrkorådet förvaltar Lunds domkyrka och dess fastighetsfond.

FRAMTIDA UTVECKLING

Prästlönetillgångar avvaktar Botkyrka kommuns beslut om detaljplan för bostadsbebyggelse i Prästviken (Eriksberg 2:27). När detaljplanen vunnit laga kraft kan försäljning av marken genomföras.

TILLSTÅNDS- ELLER ANMÄLNINGSPLIKTIG VERKSAMHET ENLIGT MILJÖBALKEN

Prästlönetillgångarna bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Prästlönefond

EKONOMISK UTVECKLING

I USA steg börserna under första kvartalet men föll sedan kraftigt i slutet på året. Under 2018 fortsatte den globala tillväxten att öka tack vare stimulans från centralbanker, konjunkturuppgång och i USAs fall finanspolitiska stimulansåtgärder. Under 2018 var konjunkturindikationerna svagare än väntat, vilket var särskilt tydligt i Europa. I Sverige sjönk BNP-tillväxten till 2,3 procent.

Oljepriset steg under de tre första kvartalet men rasade sedan med 35 procent under fjärde kvartalet 2018. De flesta tillgångsslag hade en negativ avkastning under 2018, med undantag för fastigheter och vissa räntebärande tillgångar. Den svenska kronan försvagades påtagligt under 2018. Den svenska ex-

porten gynnades av detta och den globala tillväxten. Handelskonflikten mellan USA och Kina samt Brexit är tillfälliga oroshärdar som påverkade konjunkturen tillsammans med den höga skuldsättningsgraden i många utvecklade ekonomier. Populismen växer och leder till fortsatta politiska problem. Medvetenheten om vår planets miljöutmaningar har vuxit kraftigt och tar mer plats i debatten. Samtidigt varnar strateger för att tillväxten kommer att mattas av från höga nivåer och att marknaden kommer att i förväg räkna med lägre tillväxttal. Grundläggande för hur länge den goda konjunkturen kan bestå är hur länge räntenivåerna kan förbli på relativt låga nivåer.

Inflationstakten och inflationsförväntningarna i Sverige har etablerats kring två procent. Riksbanken beslutade därför i december att höja sin negativa styrränta till -0,25 procent. I USA genomförde den amerikanska centralbanken Federal Reserve fyra höjningar av styrräntan under 2018. Räntor som successivt steg under året föll tillbaka i december i takt med att börserna föll i värde. Vi har fortsatt väldigt låga räntor i Sverige och i länder med euro som valuta.

MARKNADSUTVECKLING

Aktieåret 2018 avslutades med en kraftig nergång i december månad. 2018 blev totalt sett det sämsta året för aktier sedan 2008. Globala aktieindex föll under december med 9,9 procent och sjönk därmed 0,9 procent 2018. Den svenska aktiemarknaden föll med 6,0 procent i december och föll därmed 4,4 procent 2018. I USA föll aktiemarknaden 11,5 procent men steg under helåret med 1,8 procent. I Europa sjönk marknaden 6,7 procent och gick ned 11,4 procent 2018.

Marknaden präglades under december av stora svängningar. Orsaken till den höga fluktuationen och de för månaden svaga kurserna var bland annat fortsatt global tillväxtoro kombinerad med uttalanden från Donald Trump, riktade mot den amerikanska centralbankens räntepolitik. Lättnaden efter G20-mötet i början av december blev kortvarig eftersom hårda ordväxlingar mellan USA och Kina snabbt återupptogs.

Osäkerheten är stor om den globala konjunkturutvecklingen inte minst när det gäller effekterna av Brexit och handelskonflikten mellan USA och flera andra länder. Den ekonomiska utvecklingen i euroområdet inleddes starkt 2018 men BNP-utvecklingen tappade i styrka, framförallt i slutet av året. Både Tyskland och Italien gick in i en kraftig svacka under andra halvåret. Även i Frankrike försämrades det ekonomiska läget avsevärt mot årets slut, delvis som en följd av de gula västarnas protester. US-dollar stärktes mot euron under 2018. Den kinesiska ekonomin växte 6,6 procent under 2018 vilket understiger tillväxten 2017 men överstiger regeringens mål om 6,5 procent. Den breda oron för tillväxtmarknader som breddade ut sig 2018 har mattats något. Börserna är dock fortsatt skakiga.

PRÄSTLÖNETILLGÅNGARS PORTFÖLJ

Medlen har förvaltats diskretionärt av Lancelot Asset Management AB och Cliens Kapitalförvaltning AB. Riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i en av stiftsfullmäktige fastställd finanspolicy. Fördelningen mellan olika tillgångsslag följer rekommendationerna i placeringspolicyen och var följande på bokslutsdagen; 33 procent (32) svenska aktier, 29 procent (31) utländska aktier, 23 procent (23) räntebärande, 2 procent (4) alternativa placeringar och 13 procent (10) likvida medel.

En ny finanspolicy antogs i slutet av 2018 av stiftsfullmäktige med kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Policyen kompletteras med av stiftsstyrelsen antagna placeringsregler samt etiska och hållbara placeringar. Stiftsstyrelsen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument samt följer nationell nivå.

Under 2018 steg portföljen med 1,2 procent (5,5) jämfört med index -1,2 procent (6,0). Det totala marknadsvärdet på portföljen var vid bokslutsdagen 532 Mkr (553 Mkr) portföljens bokförda värde uppgår till 442 Mkr (458 Mkr). De likvida medlen i portföljen var på bokslutsdagen 72,9 Mkr (64,4 Mkr) på banken uppgick medlen till 28,2 Mkr (10,9 Mkr).

FINANSIELLA INSTRUMENT

Stiftsstyrelsens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av stiftsfullmäktige fastställt medelsförvaltningsreglemente. Gällande reglemente antogs under 2018 och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Dessutom har stiftsstyrelsen under 2018 antagit finansiella placeringsanvisningar och placeringsanvisningar för etik och hållbarhet som följer de riktlinjer nationell nivå ställt upp. Stiftsstyrelsen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Ett externt bolag utför två gånger per år en screening av portföljens innehav hos de bägge förvaltarna för att se att de följer våra riktlinjer. Under 2018 gjordes det den 27 april samt 26 oktober, inga felaktiga placeringar hittades. Vid utgången av 2018 hade prästlönefondens värdepappersinnehav ett marknadsvärde om 506 902 tkr (476 524). Marknadsvärdet för de kortfristiga placeringarna av rörelsemedel uppgick till 24 695 tkr (76 700).

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 41,8 Mkr (79,9 Mkr). Resultatet för 2018 efter bokslutsdispositioner och skatt gav en vinst på 47,9 Mkr (80,6 Mkr). Ökningen efter skatt och bokslutsdispositioner beror på att periodiseringsfonden Tax2013 (7,4 Mkr) är återförd enligt lagkrav. Då periodiseringsfonden avsattes när all verksamhet var skattepliktig är hela beloppet skattepliktigt även nu, därav den högre skatten. Det redovisade resultatet är dock inte i sin helhet disponibelt för utdelning. Värdesäkring ska ske av kapitalet enligt 46 kap 11 § kyrkoordningen samt kapitalisering av de realisationsresultat som uppkommit vid fastighetsavyttringar. Värdesäkring för inflation 2018 uppgår till 7 955 tkr (5 500 tkr). Det samlade disponibla resultatet för 2018, med hänsyn till dessa omföringar, uppgick till 20,7 Mkr (27,2 Mkr). Att budgeterat resultat, 31,4 Mkr, blev högre än bokfört beror främst på att försäljningen av naturreservatet i Älvsjö blev klart i december. Ökade skogsintäkter bidrog också till förbättrat resultat samt att kostnaderna höll sig inom budget.

UTDELNING

Från årets resultat, som framgår av resultat- och balansräkningen, förväntas en utdelning för verksamhetsåret 2018 kunna ske med 300 kr per andel totalt 10,3 Mkr (13,7) till församlingar/pastorat samt 10,3 Mkr (13,7) i särskild utjämningsavgift till nationell nivå enligt 46 kap 5 § kyrkoordningen. Prästlönetillgångar budgeterade för en utdelning med 300 kr per andel för 2018 har även gjort det för år 2019.

Förslag till vinstdisposition och utdelning

Det sammanlagda resultatet för verksamhetsåret 2018 visade på en vinst om 47,9 Mkr (80,6 Mkr). Disponibelt för utdelning är årets resultat minskat dels med värdesäkring enligt 46 kap 11 § Kyrkoordningen (KO), dels minskad med överskottet från försäljning av fast egendom jämfört med det bokförda värdet. Balanserat resultat från föregående år tillkommer. Disponibelt belopp för utdelning är 37,5 Mkr (44,2 Mkr). Enligt 46 kap 5 § KO ska resultatet fördelas mellan församlingar/pastorat i förhållande till deras andelar av prästlönetillgångarna, lika mycket ska utgöra den särskilda utjämningsavgiften som betalas till nationell nivå.

Stiftsstyrelsen föreslår en utdelning till församlingar/pastorat på 300 kr per andel, totalt 10,3 Mkr samt 10,3 Mkr till nationell nivå. Den balanserade vinsten, efter beräkning av konsolideringstak och utdelning/särskild utjämningsavgift, på 16,9 Mkr (16,8 Mkr) överförs i ny räkning.

Vinstdisposition	Mkr	2018	2017
Balanserad vinst från föregående år		16,8	17,0
Tillkommer redovisat disponibelt årsresultat		20,7	27,2
Summa		37,5	44,2
Stiftsstyrelsen förlår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:			
– att till församlingar/pastorat dela ut		10,3	13,7
– att till nationell nivå dela ut som särskild utjämningsavgift		10,3	13,7
– att återstående medel överförs i ny räkning		16,9	16,8
Summa		37,5	44,2

UTDELNING TILL FÖRSAMLINGAR/PASTORAT OCH NATIONELL NIVÅ PER ANDEL

300 KR

Församlingar/ pastorat	Andelar	Kr	Församlingar/ pastorat	Andelar	Kr
Boo	153	45 900	Lidingö	1 130	339 000
Botkyrka	880	264 000	S:t Matteus	4	1 200
Bromma	43	12 900	Nacka	126	37 800
Brännkyrka	2 173	651 900	Sollentuna	81	24 300
Danderyd	459	137 700	Solna	8 165	2 449 500
Ed	302	90 600	Spånga-Kista	219	65 700
Ekerö	2 708	812 400	Sundbyberg	58	17 400
Fresta	674	202 200	Tyresö	60	18 000
Färingsö	1 096	328 800	Täby	369	110 700
Gustavsberg-Ingarö	14	4 200	Vallentuna	1 401	420 300
Haninge pastorat			Värmdö	3 711	1 113 300
Dalarö-Ornö-Utö	371	111 300	Össeby	1 309	392 700
Västerhaninge-Muskö	5 104	1 531 200	Österåker pastorat		
Österhaninge	813	243 900	Ljusterö-Kulla	149	44 700
Hammarby	657	197 100	Österåker-Östra Ryd	2 001	600 300
Huddinge	128	38 400	Till församlingar/pastorat	34 360	10 308 000
Järfälla	2	600	Till nationell nivå		10 308 000
transport	15 577	4 673 100	Totalt utbetalas		20 616 000

Församlingarnas och pastoratens andelar bestämdes den 1 januari 1995. De beräknades efter marknadsvärdet på respektive församlingars och pastoratens tillgångar i förhållande till det sammanlagda marknadsvärdet på tillgångarna.

Flerårsöversikt

		2018	2017	2016	2015	2014
Rörelsens intäkter	Mkr	54,7	92,1	52,8	54,1	48,9
– varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	Mkr	19,1	47,9	11,7	0,0	2,1
Årets resultat före skatt	Mkr	49,2	81,3	42,9	40,5	36,9
Förslag till utdelning per andel	kr	300	400	300	928	764
Balansomslutning per bokslutsdag	Mkr	582	579	510	533	544

Nyckeltal		2018	2017	2016	2015	2014
Vinstmarginal, jord	%	4	5	21	54	2
Vinstmarginal, skog	%	27	31	20	8	21
Direktavkastning						
Direktavkastning, jord	%	0,4	1,1	1,5	1,9	0,1
Direktavkastning, skog	%	0,6	0,7	0,4	0,1	0,3
Direktavkastning, fond	%	0,9	0,6	0,9	0,7	1,1
Direktavkastning förvaltade tillgångar	%	0,7	0,7	0,9	0,8	0,7
Totalavkastning						
Totalavkastning, jord	%	-15,6	19,6	5,4	2,8	2,0
Totalavkastning, skog	%	-0,1	-13,0	1,8	0,1	0,9
Totalavkastning, fond	%	-0,3	23,8	0,9	2,9	13,5
Totalavkastning förvaltade tillgångar	%	-3,8	13,3	2,3	2,1	7,3
Marknadsvärden förvaltade tillgångar						
Jord (byggnader, mark och jordbruk)	Mkr	183,7	239,9	243,1	245,4	243,2
Skog**	Mkr	238,0	240,1	275,4	271,6	271,6
Fond	Mkr	531,6	553,2	460,5	483,1	503,6
Summa marknadsvärde	Mkr	953,3	1 033,2	979,0	1 000,1	1 020,1

Nyckeltalsdefinitioner

Nyckeltalen är korrigerade enligt KRED 2018:3 enligt den kursiverade texten, jämförelseåren är omräknade

- Vinstmarginal (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, *exklusive realisationsresultat och avskrivningar*, dividerat med rörelsens intäkter.
- Direktavkastning (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, *exklusive realisationsresultat och avskrivningar*, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde (under 5 år) på förvaltade tillgångar.
- Totalavkastning (%) – Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde (under 5 år) på förvaltade tillgångar

Marknadsvärdet för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet x 1,33 för att möjliggöra relevanta jämförelser stiftens emellan.

Förvaltd areal		2018	2017	2016	2015	2014
Produktiv skog	ha	3 259	3 287	3 287	3 282	3 057
Inägomark	ha	643	671	671	774	769
Övrig mark	ha	807	822	822	631	473
Förvaltd areal totalt	ha	4 709	4 780	4 780	4 687	4 299

Taxeringsvärden		2018	2017	2016	2015	2014
Byggnader och mark	tkr	85 637*	123 752	125 229	110 208	108 549
Skog	tkr	178 973	180 490**	207 078	204 197	204 197
Jordbruksfastigheter	tkr	52 461	56 634	57 538***	74 319	74 319
Taxeringsvärde totalt	tkr	317 071	360 876	389 845	388 724	387 065

* Minskningen av byggnader och mark 2018 kommer av försäljningen av Hagalund, Solna, och Munsö prästgård, Ekerö.

** minskningen av taxeringsvärdet 2017 på skog beror på korrigerig av virkesförrådet enligt ny skogsbruksplan.

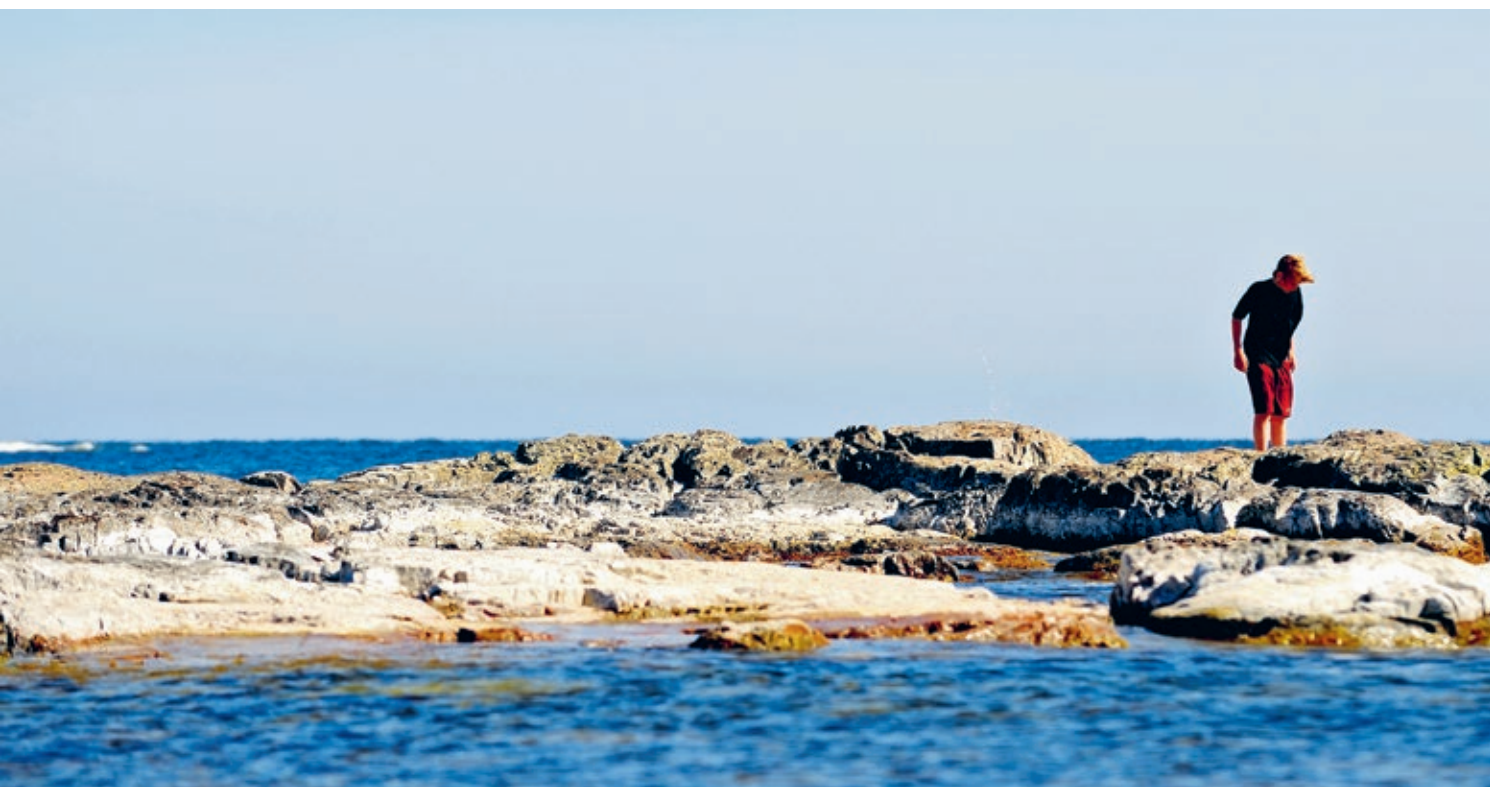
*** under 2016 gjordes en genomgång av Sveriges jordbruksfastigheter av Skatteverket där värderingsnivåerna minskade med ca hälften jämfört med tidigare värden. Förutom försäljningen av fastigheten Lovö prästgård 1:1 på Ekerö är detta förklaringen till det lägre värdet.

Resultaträkning

	tkr	Not	2018	2017
Rörelsens intäkter		2		
Nettoomsättning prästlönefastighet, jord		3,4	4 388	6 017
Intäkter prästlönefastighet, skog		3	6 183	5 726
Intäkter prästlönefond		5	24 964	32 418
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter			19 128	47 863
Övriga rörelseintäkter			110	42
Summa rörelsens intäkter			54 773	92 066
Rörelsens kostnader				
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster			-6 155	-5 768
Kostnader för inhyrd personal		6	-2 988	-2 784
Övriga externa kostnader		7	-3 494	-3 209
Personalkostnader (utbildning)			0	-4
Avskrivning av materiella anläggningstillgångar			-323	-340
Summa rörelsens kostnader			-12 960	-12 105
Rörelseresultat			41 813	79 961
Resultat från finansiella investeringar		8		
Övriga ränteintäkter och liknande poster			8	34
Räntekostnader och liknande poster			-11	-5
Resultat efter finansiella poster			41 810	79 990
Bokslutsdispositioner		9	7 409	1 333
Skatt på årets resultat		10	-1 326	-698
ÅRETS RESULTAT			47 893	80 625

Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.

	tkr	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen		47 893	80 625
Värdesäkring enligt KO 46:11		-7 955	-5 500
Omföring av realisationsvinst/-förlust för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde enligt KO 46:10		-19 238	-47 904
Årets disponibla resultat		20 700	27 221

Balansräkning

	tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
– Prästlönefastigheter		11	107 759	107 577
– Inventarier, verktyg och installationer		12	44	51
			107 803	107 628
Finansiella anläggningstillgångar				
– Prästlönefondsmedel		13	422 228	395 209
– Övriga långfristiga värdepappersinnehav		14	20 570	63 612
			442 798	458 821
			550 601	566 449
Summa anläggningstillgångar				
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
– Kundfordringar			550	802
– Övriga fordringar			2 658	616
– Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		15	302	293
			3 510	1 710
Kassa och bank		16	28 228	10 944
Summa omsättningstillgångar			31 738	12 655
			582 339	579 103
SUMMA TILLGÅNGAR				
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Bundet eget kapital				
Prästlönefastighetskapital			107 803	107 628
Prästlönefondskapital			422 228	395 209
Fritt eget kapital				
Balanserat resultat			16 805	17 073
Årets disponibla resultat			20 700	27 221
			567 536	547 130
Obeskattade reserver		17	8 689	16 098
Avsättningar		18	753	441
Kortfristiga skulder				
– Leverantörsskulder			325	889
– Aktuella skatteskulder			1 879	915
– Övriga skulder			235	290
– Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		19	2 922	13 339
			5 361	15 433
Summa kortfristiga skulder			5 361	15 433
			582 339	579 103
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER				

Eget kapital

Det egna kapitalet i prästlönetillgångarna är uppdelat i bundet kapital (sådant kapital som inte får användas för utdelning/utjämningsavgift) och fritt eget kapital. Det i resultaträkningen redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning vilket beaktas vid redovisningen av det egna kapitalet enligt räkningen nedan.

Förändring av eget kapital	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL	
	Prästlönefastighetskapital	Prästlönefondskapital	Balanserat resultat	Redovisat årsresultat
Eget kapital 2017-01-01				
Belopp vid årets ingång	132 729	316 704	12 272	25 417
Omföring av föregående års resultat			25 417	-25 417
Köp/försäljning prästlönefastighet, bokfört värde	-24 762	24 803		-41
Omföring avskrivning byggnad	-340	340		
Årets resultat				80 625
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		47 863		-47 863
värdesäkring enligt KO 46:11		5 500		-5 500
Utdelning				
Utdelning till andelsägande församling/pastorat			-10 308	
Särskild utjämningsavgift till stiftet			-10 308	
Utgående balans 2017-12-31	107 628	395 209	17 073	27 221
Eget kapital 2018-01-01				
Belopp vid årets ingång	107 628	395 209	17 073	27 221
Omföring av föregående års resultat			27 221	-27 221
Försäljning prästlönefastighet, bokfört värde	-2 822	2 932		-110
Återföring avskrivning byggnad	307	-307		
Köp prästlönefastighet, bokfört värde	3 012	-3 012		
Omföring avskrivning byggnad	-323	323		
Årets resultat				47 893
<i>Avsättning till bundet eget kapital:</i>				
omföring av realisationsvinst (förlust) fastighet		19 128		-19 128
värdesäkring enligt KO 46:11		7 955		-7 955
Utdelning				
Utdelning till andelsägande församling/pastorat			-13 744	
Särskild utjämningsavgift till stiftet			-13 744	
Utgående balans 2018-12-31	107 802	422 228	16 806	20 700

Kassaflödesanalys

	tkr	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster			41 810	79 990
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>				
Av- och nedskrivningar			323	340
Ökning/minskning av avsättningar			312	-154
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar (vinst -, förlust +)			-34 831	-72 505
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet			0	0
			7 614	7 671
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet			-362	-333
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet			7 252	7 338
<i>Kassaflöde från förändring i rörelsekapital</i>				
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar			-1 801	-284
Ökning/minskning av kortfristiga skulder			-11 036	10 182
Kassaflöde från den löpande verksamheten			-5 585	17 236
PRÄSTLÖNETILLGÅNGAR				
Prästlönefastigheter				
Förvärv av prästlönefastigheter			-3 012	0
Försäljning av prästlönefastigheter			21 950	72 625
Prästlönefondsmedel				
Förvärv av värdepapper			-191 906	-212 608
Försäljning värdepapper			232 094	198 666
Ökning/minskning övriga medel			-8 769	-53 226
Kassaflöde från prästlönetillgångar			50 357	5 457
Kassaflöde före utdelning			44 772	22 693
Utdelning till församlingar/pastorat och nationell nivå			-27 488	-20 617
Årets kassaflöde			17 284	2 076
Likvida medel vid årets början			10 944	8 868
Likvida medel vid årets slut		20	28 228	10 944

Noter

NOT 1 – Redovisningsprinciper

GRUNDER FÖR UPPRÄTTANDE

Prästlönetillgångars årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) ÅRL, och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år där inget annat anges. För att strikt följa KRED och K3 har följande ändringar i noterna gjorts; Noten 3 "Intäkternas fördelning" har bytt namn till "Nettoomsättning prästlönefastigheter" och delats upp i två noter, den nya noten 5 "Intäkter prästlönefond" har skapats. Samma information presenteras men uppdelad så det är lättare att följa noterna i resultaträkningen. Noten som tidigare hette "Övriga externa kostnader, inklusive arvoden och kostnadsersättningar till revisorer" heter enligt K3 endast "Arvode och kostnadsersättningar till revisorer". Följaktligen tas endast de kostnaderna upp i not 7. Noten 10 "Årets skatt" har nu namnet "Skatt på näringsverksamhet", innehållet är detsamma. Noten 11 "Prästlönefastigheter" har delats upp i två noter, där "Inventarier, verktyg och installationer" fått en egen not, 12.

BELOPP

Samtliga belopp är angivna i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Beloppen inom parentes anger tidigare års värden.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke: i den period virket levererats till köparen.

Avverkningsuppdrag och leveransrotköp: i den period virket inmätts.

Rotposter: vid kontraktstillfället.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arende- och hyresintäkter: i den period uthyrningen avser.

Ränteutdelningar: i enlighet med effektiv avkastning.

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

BIDRAG

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

LEASING

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing det vill säga leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

INKOMSTSKATT

Prästlönetillgångarna beskattas från och med inkomståret 2014 som en inskränkt skatteskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidsupplåtelse av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Mark skrivs inte av då nyttjandeperioden är obegränsad.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader:

Ekonomibyggnader på jordbruksfastighet 25 år (4 %)

Bostadsbyggnader på jordbruksfastighet 50 år (2 %)

Hyreshus 50 år (2 %)

Markanläggningar 20 år (5 %)

Byggnadsinventarier:

Spannmålstork 25 år (4 %)

Värmepanna 15 år (6,67 %)

NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen, återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel – Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltd tillgångsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidsskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedel förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter. För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektivvärdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

AVSÄTTNINGAR

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten, finansieringsverksamheten samt förvaltda prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

EGET KAPITAL OCH LÄMNAD UTDELNING

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskilling. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt Eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

EVENTUALTILLGÅNG

En eventualtillgång är en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte ligger inom prästlönetillgångarnas kontroll, inträffar eller uteblir.

NOT 2 – Information om oberoende rörelsegrenar	2018	2017
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:		
Jord	23 626	53 922
Skog inklusive jakt och fiske	6 183	5 726
Fond	24 964	32 418
Summa	54 773	92 066
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande:		
Jord	20 057	50 483
– varav realisationsresultat vid avyttring anl. tillgång	(19 128)	(47 863)
Skog inklusive jakt och fiske	1 670	1 780
– varav realisationsresultat vid avyttring anl. tillgång	(0)	(0)
Fond	20 082	27 728
– varav realisationsresultat vid avyttring anl. tillgång	(15 400)	(24 641)
Summa	41 809	79 990
Varav realisationsresultat vid avyttring av anl.tillgång	(34 528)	(72 504)

NOT 3 – Nettoomsättning prästlönefastigheter	2018	2017
NETTOOMSÄTTNING PRÄSTLÖNEFASTIGHETER		
Intäkter jord		
Uthyrning av lokaler	437	406
Bostadsarrenden	187	112
Jordbruksarrenden – gårdsarrenden	338	416
Jordbruksarrenden – sidoarrenden	902	826
Lägenhetsarrenden	226	215
Anläggningsarrenden	154	164
Tomträtt industri	171	2 102
Tomträtt bostad	578	578
Hysesintäkter Havssvalget	1 184	1 176
Övriga sidointäkter	211	24
Summa intäkter jord	4 388	6 017
Övriga intäkter jord		
Resultat vid avyttring av fastighet	19 128	47 863
Intrång och servitut	110	42
Summa övriga intäkter jord	19 238	47 905
Summa totala intäkter jord	23 626	53 922
INTÄKTER SKOG, INKLUSIVE JAKT OCH FISKE		
Virkesintäkter	5 325	4 855
Utdelning allmänning	46	65
Jaktupplåtelse	811	802
Fiskearrenden	1	4
Summa skog	6 183	5 726
SUMMA PRÄSTLÖNEFASTIGHETER	29 809	59 649

NOT 4 – Operationella leasingavtal	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	4 728	3 525
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	10 427	13 211
Förfaller till betalning senare än fem år	6 504	7 892
Under perioden erhållna leasingavgifter	4 177	5 996

De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruksarrenden och bostadshyra. Minskningen av tomträttsavgifter beror på försäljningen som gjordes 2017.

NOT 5 – Intäkter prästlönefond	2018	2017
Intäkter prästlönefond		
Utdelningar	5 252	4 302
Realisationsresultat vid försäljningar	15 400	24 641
Räntor	4 312	3 475
Summa prästlönefond	24 964	32 418

NOT 6 – Inhyrd personal	2018	2017
Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 2,5 (2,5) heltidstjänster. I kostnaden ingår förutom grundlön, semesterlön, pensionskostnader, schablonberäknad; företagshälsövård, utbildning, arbetsplats- och arbetsmaterial samt kostnadsförd ej avdragsgill moms.		

NOT 7 – Arvode och kostnadsersättningar till revisorer	2018	2017
Kvalificerade revisorer		
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	-168	-180
Andra uppdrag	0	0
Summa	-168	-180

NOT 8 – Resultat från finansiella investeringar	2018	2017
Övriga räntor och liknande poster		
Ränteintäkter	8	34
Räntekostnader	-11	-5
Summa	-3	29

NOT 9 – Bokslutsdispositioner	2018	2017
Bokslutsdispositioner		
Återföring periodiseringsfond	7 409	2 279
Avsättning till periodiseringsfond	0	-947
Summa	7 409	1 333

NOT 10 – Skatt på näringsverksamhet	2018	2017
Årets skatt		
Aktuell skatt	-1 535	-833
Skatt på grund av ändrad taxering	209	135
Skatt på årets resultat	-1 326	-698
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	6 999	3 747
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (22 %)	1 540	824
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	1	1
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	-18	-6
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	0	0
Effekt av ändrade skattesatser/skatteregler	0	0
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	13	14
Redovisad skattekostnad	1 535	833

NOT 11 – Prästlönefastigheter	2018	2017
BYGGNADER OCH MARK		
Ingående anskaffningsvärde	111 470	136 232
Inköp	3 012	0
Försäljningar och utrangeringar	-2 821	-24 762
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	111 661	111 470
Ingående avskrivningar	-3 894	-3 560
Försäljningar och utrangeringar	307	0
Årets avskrivningar	-316	-333
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 903	-3 894
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	107 759	107 577
TAXERINGSVÄRDEN		
Mark	298 789	341 246
Byggnader	18 282	19 630
Summa	317 071	360 876

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara aktuella taxeringsvärden. Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag. Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

NOT 12 – Inventarier, verktyg och installationer	2018	2017
BYGGNADSinventarier		
Ingående anskaffningsvärde	96	96
Inköp	0	0
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	96	96
Ingående avskrivningar	-45	-38
Försäljningar och utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-7	-6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-52	-45
UTGÅENDE BOKFÖRT VÄRDE	44	51

NOT 13 – Prästlönefondsmedel	ANSKAFNINGSVÄRDE		BOKFÖRT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2018	2017	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Noterade aktier och aktiefonder	228 361	212 853	228 361	212 853	313 664	302 122
Noterade värdepappersinnehav	116 328	107 368	116 328	107 368	115 861	107 154
Övriga värdepappersinnehav	7 223	19 022	7 223	19 022	8 231	20 102
Övriga placeringar	70 315	55 966	70 315	55 966	69 146	47 146
Summa prästlönefondsplaceringar	422 228	395 209	422 228	395 209	506 902	476 524

Förändring prästlönefondsmedel	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	395 209	316 704
Investeringar under året	182 991	183 132
Försäljningar/avyttringar	-164 332	-149 898
Förändring likvida medel förvaltare	8 360	45 272
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	422 228	395 209

NOT 14 – Värdepappersinnehav Kortfristiga placeringar	ANSKAFFNINGSVÄRDE		BOKFÖRT VÄRDE		MARKNADSVÄRDE	
	2018	2017	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Noterade aktier och aktiefonder	11 125	34 260	11 125	34 260	15 281	48 629
Noterade värdepappersinnehav	5 667	17 282	5 667	17 282	5 644	17 247
Onoterade värdepappersinnehav *	3 030	3 030	0	0	0	0
Övriga placeringar	3 778	12 070	3 778	12 070	3 770	10 824
Summa värdepappersinnehav	23 600	66 642	20 570	63 612	24 695	76 700

* Onoterade värdepappersinnehav

Prästlönetillgångar köpte aktier 2007 i det onoterade aktiebolaget Nordic Microcap Investment AB till ett värde av 3 030 tkr. Innehavet skrevs ned till 0 kr år 2011.

Förändring värdepappersinnehav	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	63 612	50 309
Investeringar under året	8 915	29 476
Försäljningar/avyttringar	-52 365	-24 127
Förändring likvida medel förvaltare	407	7 954
Utgående bokfört värde	20 570	63 612

NOT 15 – Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2018	2017
Försäkringspremier	188	218
Upplupna ränteintäkter	8	33
Övriga poster	105	43
Summa	302	293

NOT 16 – Kassa och bank

Behållningen på kassa och bank 28 228 tkr (10 944 tkr) finns på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinarie banktillgodohavande.

NOT 17 – Obeskattade reserver	2018	2017
Periodiseringsfond, avsatt mellan åren 2013–2017, se även not 9	8 689	16 098
Summa	8 689	16 098

NOT 18 – Avsättningar	2018	2017
Avsättning vid årets början	441	595
Avsättning för skogsvård	312	-154
Avsättning vid årets slut	753	441

NOT 19 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2018	2017
Förutbetalda hyresinkomster	57	60
Förutbetalda arrenden	1 147	1 719
Upplupna revisionsarvoden	75	75
Upplupna förvaltararvoden	1 495	1 577
Värdepapper hos Cliens med affärsdatum i 28–29 2017 dec likvid 2–3 januari 2018	0	9 785
Övrigt	148	123
Summa	2 922	13 339

NOT 20 – Likvida medel	2018	2017
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Bank	28 228	10 944
	28 228	10 944

NOT 21 – Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Stormen Alfrida, i början på året, orsakade nedblåsta träd på våra marker, framförallt på Ornö och Värmdö. Vi kan i dagsläget inte bedöma vilka extra kostnader detta kommer att medföra.

NOT 22 – Eventualförpliktelser

Inga.

NOT 23 – Eventualtillgångar

Inga.

Stiftsstyrelsen

Stiftsstyrelsen har vid dagens sammanträde den 19 mars 2019 beslutat överlämna årsredovisningen till stiftsfullmäktige samt föreslå stiftsfullmäktige fastställa årsredovisningen för 2018.

Stockholm 2019-03-19

Eva Brunne
Biskop

Olle Burell
1: e vice ordförande

Ulla Birgersdotter
2: e vice ordförande

Irène Pierazzi

Daniel Larsson

Amanda Valldor

Daniel Sunesson

Roland Johansson

Georg Lagerberg

Margaretha Herthelius

Jan Olov Sundström

Arnold Boström

Carita Stenbacka Tenezakis

Vår revisionsberättelse har avgivits den 28 mars 2019

Göran Dahlstrand

Klas Weidstam

Ernst & Young

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Stockholms stift avseende Prästlönetillgångar org.nr. 802408-9818

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Prästlönetillgångar i Stockholms stift för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till Prästlönetillgångar i Stockholms stift enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Prästlönetillgångar i Stockholms stift avses att likvideras, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på

oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om Prästlönetillgångar i Stockholms stifts förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att Prästlönetillgångar i Stockholms stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av Prästlönetillgångar i Stockholms stifts resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning av Prästlönetillgångar i Stockholms stift för år 2018.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret avseende förvaltningen av Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Prästlönetillgångar i Stockholms stift enligt god revisions sed i Sverige och jag som auktoriserad revisorn har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt kyrkoordningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot Prästlönetillgångar i Stockholms stift.

Som en del av en revision enligt god revisions sed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för Prästlönetillgångar i Stockholms stifts situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 28 mars 2019

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor

Klas Weidstam

Göran Dahlstrand

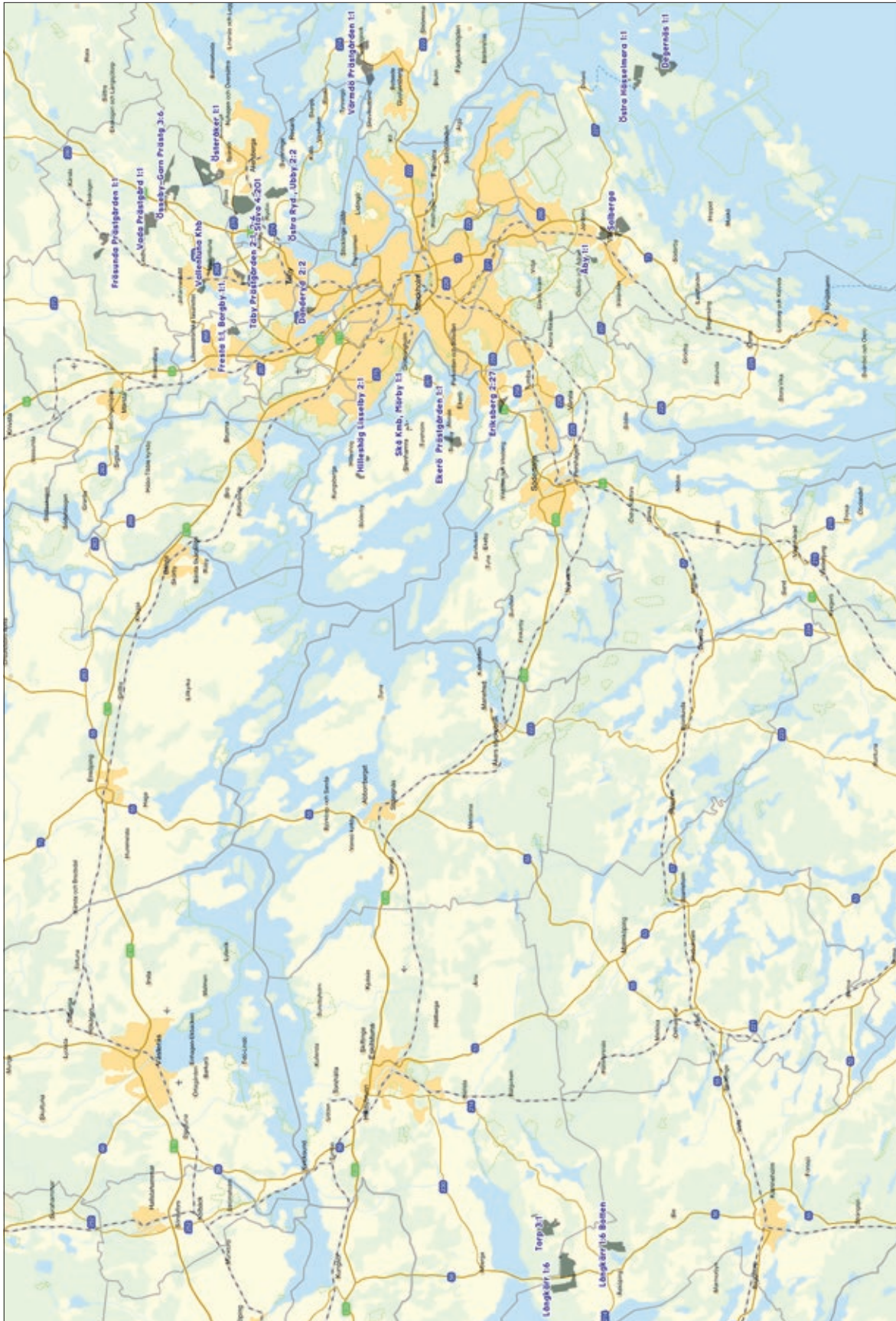
Fastighetsförteckning

FASTIGHET	KOMMUN	FÖRSAMLING	AREAL HA
1 ERIKSBERG 2:27	BOTKYRKA	BOTKYRKA	74,3
2 DANDERYD 2:2	DANDERYD	DANDERYD	42,0
3 EKERÖ PRÄSTGÅRD 1:1	EKERÖ	EKERÖ	97,1
4 FÄRENTUNA PRÄSTGÅRD 1:16	EKERÖ	FÄRINGSÖ	14,0
5 FÄRENTUNA PRÄSTGÅRD 1:33	EKERÖ	FÄRINGSÖ	0,1
6 LISSELBY 2:1	EKERÖ	FÄRINGSÖ	53,0
7 MÖRBY 2:1	EKERÖ	FÄRINGSÖ	18,7
8 RINGTORP 1:1	ESKILSTUNA	NÄSHULTA	11,7
9 TORP 3:1	ESKILSTUNA	NÄSHULTA	302,2
10 DEGERNÄS 1:1	HANINGE	DALARÖ-ORNÖ-UTÖ	218,9
11 ÖSTRA HÄSSELMARA 1:1	HANINGE	DALARÖ-ORNÖ-UTÖ	191,0
12 SOLBERGA 1:1	HANINGE	ÖSTERHANINGE	133,8
13 ÅBY 1:1	HANINGE	VÄSTERHANINGE-MUSKÖ	252,5
14 LÅNGKÄRR 1:6	KATRINEHOLM	JULITA	890,0
15 LIDINGÖ 5:194	LIDINGÖ	LIDINGÖ	0,5
16 KAPELLANEN *:7	SOLNA	SOLNA	0,1
17 KAPELLANEN *:8	SOLNA	SOLNA	0,1
18 KAPELLANEN *:9	SOLNA	SOLNA	0,1
19 KYRKVÅRDEN *:10	SOLNA	SOLNA	0,1
20 KYRKVÅRDEN *:11	SOLNA	SOLNA	0,1
21 KYRKVÅRDEN *:12	SOLNA	SOLNA	0,1
22 KYRKVÅRDEN *:4	SOLNA	SOLNA	0,1
23 KYRKVÅRDEN *:5	SOLNA	SOLNA	0,1
24 KYRKVÅRDEN *:8	SOLNA	SOLNA	0,1
25 KYRKVÅRDEN *:9	SOLNA	SOLNA	0,1
26 MJÖLNER *:2	SOLNA	SOLNA	0,3
27 VAPENHUSET *:5	SOLNA	SOLNA	0,1
28 VAPENHUSET *:6	SOLNA	SOLNA	0,1
29 HAVSSVALGET *:13	STOCKHOLM	HEDVIG ELEONORA	0,1
30 PRÄSTGÅRDEN 2:1	TÄBY	TÄBY	75,7
31 PRÄSTGÅRDEN 2:4	TÄBY	TÄBY	9,4
32 BORGBY 1:1	UPPLANDS VÄSBY	FRESTA	77,5
33 FRESTA 1:1	UPPLANDS VÄSBY	FRESTA	5,6
34 FRÖSUNDA PRÄSTGÅRD 1:1	VALLENTUNA	VALLENTUNA	137,0
35 VADA PRÄSTGÅRD 1:1	VALLENTUNA	ÖSSEBY	237,5
36 VALLENTUNA PRÄSTGÅRD 1:1	VALLENTUNA	VALLENTUNA	100,8
37 ÖSSEBY-GARNS PRÄSTGÅRD 3:6	VALLENTUNA	ÖSSEBY	214,0
38 PRÄSTGÅRDEN 1:1 VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	248,1
39 PRÄSTGÅRDEN 1:68	VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	0,6
40 ÄNGSVIK 1:1	VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	9,1
41 ÄNGSVIK 1:117	VÄRMDÖ	VÄRMDÖ	0,4
42 PRÄSTGÅRDEN 1:1 ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	ÖSTERÅKER	ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	388,0
43 STAVA 4:201	ÖSTERÅKER	ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	388,9
44 UBBY 2:1	ÖSTERÅKER	ÖSTERÅKER-ÖSTRA RYD	191,4

*Fastigheten är upplåten med tomträtt

TOTALT 4 385,4

FASTIGHETER INOM STOCKHOLMS STIFT

ÅRSREDOVISNING 2018 ÄR PRODUCERAD AV SVENSKA KYRKAN, STOCKHOLMS STIFT
GRAFISK FORM, REPRO OCH TRYCK: BRANDFACTORY AB

FOTO OMSLAG: MAGNUS ARONSON

FOTO INLAGA: MAGNUS ARONSON (s. 2, 7, 23, 27), MAGNUS ARONSON/IKON (s. 24, 45) ALEX GIACOMINI/IKON (s. 55),
GUSTAF HELLSING/IKON (s. 31), ERIK PETRÉ (s. 37), ULLA SUNDIN/IKON (s. 43), ISTOCKPHOTO (s. 5, 48, 52)

STOCKHOLMS STIFT
BOX 16306, 103 25 STOCKHOLM
TEL: 08-508 940 00
E-POST: sthlm.stift@svenskakyrkan.se
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/STOCKHOLMSSTIFT